
MËSOJ PËR
PEJGAMBERIN
BOTIMET E BASHKËSISË FETARE TË DIJANETIT

MËSOJ PËR PEJGAMBERIN

Botimet e Bashkësisë Fetare të Dijanetit : 639
Librat e Fëmijëve : 160

MËSOJ PËR PEJGAMBERIN

Koordinator
Dr. Ömer Menekshe

Redaktor
Ahmet Sadriu

Përktheu
Zymer Ramadani

Redaktor i përkthimit
Dr. Abdullah Hamiti

Recensent
Mr. Naim Tërnava

Lektor
Isa Bajçinca

Korrektor
Ramadan Shkodra

Fotografues
Osman Turhan

Rradhitja Grafike
Nurgul Moldalieva

Shkrimi mbrapa kopertinës
Prej librit me poezi *"Dualar ve Aminler"*
nga Arif Nihat Asya

Ky Libër është shtypur me vendimin e marr nga Komisioni i Lartë për Fe, Më 07.04.2005, no. 66.

2006-06-Y-0003-639
ISBN 975-19-3707-8

Botimi
Başak Matbaacılık
(0312) 384 27 61

© **Bashkësıa Fetare e Dijanetit**
Botimet e Zyrës Fetare

Adresa Kontaktuese
Eskişehir Yolu 9. km.
Çankaya / Ankara
Tel.: 0 (312) 295 72 93-94
Faks: 0 (312) 284 72 88
www.diyanet.gov.tr
diniyayinlar@diyanet.gov.tr

PREZANTIM

Përshëndetje, fëmijë!

Njohja e Pejgamberit a. s. dhe dashuria për të, është lumturia më e madhe. Jeta e tij është e mbushur përplot shembuj për ne. Në këtë libër do të lexoni për shembullin e jetës së Pejgamberit dhe përpjekjet që ka bërë ai për ta shpjeguar Islamin.

E para dhe para së gjithash, Pejgamberi a.s. ka qenë një prind. Ai i donte shumë fëmijët e tij dhe merrej shumë me ta. Ai shfaqte respektin ndaj bashkëshortes së tij dhe i ofronte ndihmë. Gjithherë dhe për çdo çështje, shokët e tij i besonin shumë.

Ai gjithmonë i thërriste njerëzit për të mira e drejtësi, që të përfitonin njohuri, të bëheshin të moralshëm dhe të ndihmonin të tjerët.

Po ashtu, ai kërkonte nga njerëzit që të hiqnin dorë nga gënjeshtra, vjedhja, mbytja e njerëzve, pirja e alkoolit, bixhozi, dëmtimi i të tjerëve dhe nga ndotja e ambientit.

Pejgamberi a.s. u përball me lloj - lloj vështirësi e problemesh, gjithnjë dhe vetëm për lumturinë e njerëzve. Ai ndonjëherë mbetej pa bukë, pa ujë, e gjuanin me gurë, e dëbuan nga vendi, ishte plagosur në luftëra, - mirëpo asnjëherë nuk hoqi dorë nga misioni i tij. Sepse ai ishte caktuar nga Allahu që t'i thërriste njerëzit në rrugën e shpëtimit, të zbritur nga Allahu, në Islam.

Të dashur vogëlushë!

Feja jonë është *Feja Islame*, pejgamberi ynë është *Muhamedi* a.s. dhe libri ynë i shenjtë është *Kurani*. Nëse i besojmë Allahut, e duam Pejgamberin dhe, nëse praktikojmë urdhrat e Kuranit, - atëherë do të jemi të lumtur dhe të shpëtuar.

E, pra, ne duhet ta njohim mirë Pejgamberin tonë, ta duam atë shumë dhe duhet ta kemi shembull për veten tonë. Libri që keni në dorë, është përgatitur që t'ju ndihmoj për këto çështje. Shpresojmë se do ta pëlqeni dhe se do ta lexoni me shumë dëshirë.

Ju jeni e ardhmja jonë dhe ne ju duam shumë...

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

KRYESIA E BASHKËSISË FETARE

MËSOJ PËR PEJGAMBERIN

BOTIMET E BASHKËSISË FETARE TË DIJANETIT

ANKARA
2008

Përmbajtja

PJESA E PARË

MUHAMEDI SI JETIM

TË GJITHË E PRITNIN ATË 09
LINDJE E LUMTUR 11
KURBETI DHE NDARJA E PARË NGA E ËMA 13
PËRQAFIMI I FUNDIT I S'ËMËS 16
GJYSHI I TIJ, ABDULMUTTALIBI 17
AXHA I TIJ, EBU TALIBI 18

PJESA E DYTË

MUHAMEDI VOGËLUSH

SOLIDARITETI NË PËRPJEKJE KUNDËR PADREJTËSIVE 21
RRUGA DREJT MARTESËS 23
NJË SHEMBULL BASHKËSHORTEJE DHE PRINDI 25
TË GJITHË I BESONIN ATIJ 28

PJESA E TRETË

MUHAMEDI, I DËRGUAR

TAKIMI I PARË ME XHEBRAILIN 31
HATIXHJA, BESNIKE 33
THIRRJA PO PËRHAPEJ 35
SHTËPIA E ERKAMIT 36
PO FILLONIN SHQETËSIMET DHE TREMBJET 39
Viti i Dëshpërimit 41
KËRKIMI I NJË VENDBANIMI TË RI 41
Abisinia 41
Taifi 44
Akabeja, Rruga për në Medinë 45

PJESA E KATËRT

HIXHRETI – EMIGRIMI NË MEDINË

SHKOJMË PËR T'U KTHYER 49
TË GJITHË E PRITNIN ATË 51

PJESA E PESTË

MEDINA QYTET I NJË QYTETËRIMI

PO THEMELOHET NJË QYTETËRIM 55
Xhamia 55
Ezani 56
Vendbanimi 56
Vëllazëria 57
Të jeturait bashkërisht 57
Të gjithë u bënë nxënës 59
Ramazani 59
ARMIQËSIA VAZHDON 60
Momenti i kthesës, Bedri 61
Përvoja e hidhur, Uhudi 63
Provohet çdo rrugë, atentatet 65
Provimi i vështirë, Hendeku 66

PJESA E GJASHTË

KTHIMI NË SHTËPI

MARRËVESHJA E HUDEJBISË 69
QËLLIMI, E GJITHË BOTA 71
ÇLIRIMI I MEKËS DHE KTHIMI NË SHTËPI 72

PJESA E SHTATË

SECILI QANTE PËR TË

HAXHI LAMTUMIRËS DHE LIGJËRATA LAMTUMIRËSE 75
LAMTUMIRË 76
NDARJA, TË GJITHË QANIN PËR TË 77
PASQYRË HISTORIKE E JETËS SË MUHAMEDIT A.S. 79

PJESA E PARË
MUHAMEDI SI JETIM

Të gjithë e pritnin atë

Periudha paraislame njihet si periudha e xhahilijetit (injorancës). Njerëzit në atë periudhë jetonin një jetë të keqe. Të dobëtit dhe të varfrit trajtoheshin si robër, nëpërkëmbeshin nga komuniteti/bashkësia. Nuk u jepej rëndësi fare fqinjëve; njerëzit nuk i besonin njëri -tjetrit. Nuk i jepej rendësi gruas; fëmijët femra varroseshin të gjalla. Njerëzit adhuronin putat dhe anonin nga besimet e mbrapshta. Kështu e shpjegonin atë gjendje dy nga dëshmitarët që kishin përjetuar atë kohë:

"Ne jetonim në kushtet e një injorance dhe barbarizmi. I adhuronim putat, bënim sjellje të pamoralshme, bënim probleme me të afërmit tanë. Nuk u jepnim fare rëndësi të drejtave të fqinjëve. Të fortët i shtypnin të dobëtit."

"Ne jemi njerëz që jetuam në kohën e injorancës. I adhuronim putat, i mbytnim fëmijët tanë. Edhe unë kisha një vajzë. Kur e thërrisja, vinte tek unë me vrap. Një ditë e thirra dhe më erdhi pranë. E mora dhe e çova tek një pus, afër shtëpisë sonë. E kapa për dore dhe e hodha në pus. Fjalët dhe thirrja e fundit e vajzës ishin: "Babaaaa"! Kjo klithmë ende më ushton në veshët e mi."

Mos ishin vetëm këto që përjetuam?! Jo, kurrsesi, natyrisht.

Njerëzit, në vend të Allahut adhuronin puta. Shtëpinë e Allahut, Qabenë, e patën mbushur me puta.

Njerëzit shiteshin e bliheshin sikur një mall në treg. Njeriu s'kishte farë vlere.

I forti e shtypte të dobëtin. Nuk kishte ndonjë vend ku të ankohej ai që dëmtohej, dhe të kërkonte hakun. Ai që bënte të këqija, vetëm sa përfitonte.

Njerëzit e pinin rakinë sikur ujin, rrinin bashkë me gratë e këqija dhe gjithë natën, deri në mëngjes, luanin bixhoz.

Disa nga njerëzit shqetësoheshin për këto sjellje të mbrapshta. Mirëpo nuk kishin ç'të bënin. Sepse numri i atyre ishte shumë i vogël. Brengoseshin. Njerëzit pritnin dikë, i cili t'u tregonte rrugën e drejtë; ata gjithmonë mbanin këtë shpresë. A thua Allahu do t'u dërgonte edhe atyre një pejgamber, sikurse në të kaluarën?

Të gjithë ishin në merak për përgjigjen e kësaj pyetjeje.

Sepse edhe në të kaluarën kishte pasur këso problemesh. Për çdo herë, Allahu u dërgonte një pejgamber njerëzve, i cili t'u tregonte rrugën e drejtë. Pejgamberët e dërguar u tregonin rrugën e drejtë, dhe disa nga njerëzit u besonin, e disa i mohonin ata.

P.sh. Nuhu, Salihu, Hudi ishin nga pejgamberët e dërguar të Allahut. Meqenëse ata njerëzit ishin larguar nga rruga e drejtë, ashtu sikurse njerëzit e Mekës, Allahu, për t'u tërhequr vërejtjen, u kishte dërguar pejgamberë. Ata pejgamberë u munduan dhe sakrifikuan për t'u shpjeguar atyre urdhrat e Allahut.

Edhe Ibrahimi ishte një pejgamber, i cili bëri shumë sakrifica. Ata që nuk besonin se ai ishte pejgamber, dëshiruan ta digjnin në zjarr, mirëpo Allahu i Madhëruar e shpëtoi nga zjarri.

Allahu disa pejgamberëve u kishte dërguar libra. Ata i ndriçuan disa nga popujt me ata libra. Allahu, Musait alejhis- selam i dërgoi Tevratin, Davudit a.s. *Zeburin*, dhe Isait a.s. *Inxhilin*. Të gjith"ë këta pejgamberë i thërrisnin pandërpreë njerëzit për të vërtetën, të drejtën dhe për vepra të mira.

Pas Pejgamberit Isa, kishin kaluar afro 600 vjet. Njerëzit, përsëri filluan të bënin gjëra të këqija dhe të mohonin e të braktisnin Urdhrat e Allahut. Dijetarët mendonin se kishte ardhur koha për ardhjen e një pejgamberi. Të gjithë pritnin ardhjen e një pejgamberi.

Lindje e lumtur

Ishte viti 571, muaji prill, data 27. Në këtë botë erdhi Pejgamberi ynë

Ishin ditët e fundit të muajit prill. Abdulmuttalibi priste një nip. Vazhdimisht priste të merrte një lajm.

Pasi kishte rikujtuar vuajtjet, së pari ktheu fytyrën nga Qabeja. I kujtoj përjetimet: iu kujtua takimi me valiun e Jemenit, Ebrehenë, i cili kishte ardhur për ta shkatërruar Qabenë dhe iu kujtua si ai i mori peng devevtë e tij. Dhe derisa Ebreheja priste t'i lutej Abdulmutalibi për të mos shkatërruar Qabenë, iu kujtua se tha: "Unë jam pronari i deveve, unë jam përgjegjës për ruajtjen e tyre. Pronari i Qabesë është Allahu i Madhëruar, Allahu Qabenë do ta ruajë". Kështu që Allahu e ruajti Qabenë e Tij. Dhe në këtë mënyrë, edhe një herë kishte shijuar Madhërinë e Tij.

- Ishte i mërzitur dhe me vete thoshte "Abdullah, biri im". E kishte kapluar pikëllimi. Nuk ishte lehtë. Kur e martoi të

birin, Abdullahun, me Aminen, pas një kohe të shkurtër e kishte humbur të birin. Dhe tash, ai priste me pa durim lajmin për lindjen e nipit të tij.

Mu në ato çaste erdhi dikush duke vrapuar dhe tha: "Sihariq Abdulmutalib, të ka lindur një nip"! Në ato çaste, ai hetoi një si ngushtim të shpejtë të zemrës së mplakur. Iu mbushën sytë me lot.

Erdhi me hapa të shpejtë në shtëpi. Posa hyri brenda, nga çdo kënd dëgjoheshin qarjet e nipit vogëlush. E mori atë në grykë dhe, bashkë me gëzimin, zëmrën e tij e kaploi një mërzi. Kur e puthte dhe e përqafonte, ndiente erën e Abdullahut. U bë sikur do të niste të qante. Nuk dëshironte t'ia vërente kush lotët e tij, prandaj lotët i derdhte në zëmrën e vet. U kthye për ta pyetur Aminen se si t'ia vinin emrin fëmijës. Aminia "Muhamed" i paskësh thënë. Abdulmuttalibi qe ndalur për një çast, sepse ky emër ishte i huaj për familjen e tij. Aminia i rrëfeu se kishte parë një ëndërr, në të cilin i ishte thënë: "Do të të lindë një fëmijë dhe emrin do t'ia vësh Muhamed". Për këtë shkak gjyshi Abdulmuttalib, nipin e tij jetim e emëroi Muhamed.

Më pas, gjyshi e mori nipin e tij dhe e dërgoi në Qabe. Aty hapi duart dhe E falënderoi Allahun pasi i kishte falur një nip. Atyre që e pyesnin përse e kishte emëruar Muhamed, ai u përgjigjej: "Në mënyrë që Allahu dhe njerëzit ta lavdërojnë".

Kur Abdulmuttalibi u kthye në shtëpi, i pa që gruaja e tij dhe djali Abbasi, vinin për ta parë fëmijën. Abbasi ishte

A nuk e ke parë se ç'bëri Zoti yt me poseduesit e elefantit?

A nuk ua bëri përpjekjen e tyre të dështuar?

Dhe Ai kundër tyre lëshoi shpendë që vinin tufa-tufa!

Dhe i gjuanin ata me gurë nga balta e gurëzuar!

Dhe ata i bëri si gjeth i grimcuar* (i përtypur)*!

(Sure Fïil)

***A nuk të gjeti ty jetim, e Ai të bëri vend* (dhe të dha përkrahje).**

(Sure Duha: ajeti; 6)

Pas disa vjetësh Halimja erdhi në Mekë për ta parë Muhamedin. Kur e pa, Pejgamberi e thirri: "Nëna ime e dashur"! E ftoi në shtëpi dhe e pyeti për ndonjë nevojë. Halimja i rrëfeu për thatësinë dhe skamjen në fshat. Për këtë arsye Pejgamberi a.s. asaj i dhuroi katërdhjetë dele dhe një deve.

vetëm tre vjeç, po me një mirësjellje të edukuar, shkoi pranë foshnjës dhe e përkëdheli pak duke i prekur fytyrën. Deshi ta puthte, u përkul mbi djepin e tij dhe e puthi.

Kurbeti dhe ndarja e parë nga e Ëma

Meqë në Mekë bënte shumë nxehtë, kjo nuk ishte e përshtatshme për rritjen shëndetshëm të fëmijëve. Për këtë shkak, fëmijët dërgoheshin në fshat, tek nënat (mëndeshat), që u jepnin gji, në mënyrë që të rriteshin sa më të shëndetshëm. Ndërsa në fshatra, edukimi i fëmijëve, ishte një burim fitimi për ata që mrreshein me këtë punë.

Pasi u konsultua me të bashkëshortin, e pranoi kërkesën e Abdulmuttalibit.

Halimja e mori Muhamedin dhe pasi u përgatit për t'u nisur, morën rrugën për në fshat, ku arritën pas një udhëtimi të gjatë.

Muhammedi rritej me një shpejtësi të paparë atje, pranë familjes së re. Me të u mësuan edhe vëllezërit e qumështit - Shejma dhe Abdullahu. Muhamedi luante dhe endej në fshat, i kulloste delet dhe ditët i kalonte në lumturi.

Qysh nga dita e parë, Halimja dhe bashkëshorti i saj, vunë re se Muhamedi ishte një fëmijë i veçantë. Sepse, me ardhjen e tij, u shtua bereqeti dhe lumturia në shtëpi.

Ditët kalonin shumë shpejt dhe Muhamedi po mbushte moshën 5 vjeç. Tashmë erdhi koha që të kthehej tek e ëma, Aminia. Meqë Halimja dhe familja e saj ishin mësuar me Muhamedin, ndarja për ta qe shumë e vështirë.

Halimja shkoi në Mekë për t'ia dorërzuar Muhamedin

nënës së tij. Kur po e linte tek e ëma e vet, ajo nuk i mbante lotët. Halimja u mërzit shumë, sikur të ndahej nga fëmija i vet. Me zemër të thyer, ajo u nda nga Meka dhe u kthye në fshatin e vet.

Muhammedi po i kalonte ditët së bashku me t'ëmën dhe mundohej të adaptohej në vatrën e prindërve.

Dajat e Muhamedit banonin në Medinë. Në mënyrë që të rrinte pak edhe pranë dajallarëve, Aminia e mori atë me vete dhe e dërgoi në Medinë. Me ata bashkë ishte edhe dadoja e tij Ummu Ejmen. Në Medinë qëndruan një muaj dhe morën rrugën për t'u kthyer në Mekë. Kur erdhën në fshatin Ebva, Aminia u sëmur.

Përqafimi i fundit i S'ëmës

Pejgamberi ynë i dashur e kishte vizituar varrin e nënës së tij, Amines, pas hixhretit dhe, me duart e veta, kishte rregulluar varrin e saj.

Nga ana tjetër, nuk mundi t'i mbante lotët. Kur e pyetën se pse po qante, ai u përgjigj: "Malli për nënën më bëri të qaja".

Kur erdhi në Mekë Ummu Ejmen, filloi ta kërkonte me padurim Abdulmuttalibin. Pas një rruge të mundimshme për pesë ditë, kishte arritur në Mekë. Po mendonte se si t'i tregonte Abdulmuttalibit për vdekjen e Amines. Për një çast i ra ndërmend Muhamedi. Ai tashmë kishte mbetur edhe pa nënë.

Kur e gjeti Abdulmuattalibin, nuk pati mundësi t'i fshihte lotët e syve. Abdul Muttalibi e dinte se reja e tij, Aminia, ishte e sëmurë. Meqë nuk kishte mësuar asgjë kohët e fundit për gjendjen e saj, po brengosej shumë. Kur nuk e pa Aminen pranë Ummu Ejmenes, u shqetësua fort. Ai nga fytyra e saj e kuptoi se kishte ndodhur diçka e keqe.

Ummu Ejmen iu afrua kokulur dhe i tha: "Aminia vdiq". Abdulmuttalibin e kaploi dhimbja dhe e përqafoi fort Muhamedin.

Më pas Ummu Ejmen nisi e i rrëfeu për të ndodhurat. Kishin dalë në rrugë nga Medina për t'u kthyer në Mekë dhe, pas dy ditësh udhëtimi, kishin arritur në vendin Ebva. Në atë vend i qenkësh keqësuar gjendja Amines dhe kishte vërejtur se do të vdiste. Në ato çaste ajo bisedoi me birin e saj të vetëm Muhamedin dhe e përqafoi për herë të fundit. Pastaj shpirtin Ia dorëzoi All-llahut të Madhëruar.

Tashti Muhamedit i duhej një çerdhe ku të strehohej, pasi babanë e kishte varrosur në Medinë, kurse t'ëmën në Ebva. Pas gjithë këtyre, për të do të kujdesej gjyshi i tij, Abdulmuttalibi.

Gjyshi i tij, Abdulmuttalibi

Me gjyshin e vet pati jetuar për dy vjet pa u ndarë. Në çdo vend ishin së bashku. Edhe në kohën kur në Mekë kishte thatësira, gjyshi i tij e kishte dërguar atje për lutjen për të rënë shi. Nuk ulej as në sofër pa qenë ai aty. Në të gjitha vendet ku shkonte, atë e ulte në krye të vendit. Për këtë shkak edhe përgjigjja për ata që e pyesnin, Abdulmuttalibi, duke e parë Muhamedin, thoshte: "Inshallah, në të ardhmen ai do të bëhet një njeri i madh".

U përhap lajmi se Abdulmuttalibi vdiq. Familja qante. Sytë që kërkonin Muhamedin, e panë në një qoshe duke qarë pa zë. Ky lajm Muhammedin e kishte pikëlluar më shumë se

cilindo. Sepse ai gjyshin e donte sikurse babanë e vet. Abdulmuttalibi sillej aq mirë ndaj tij, saqë ai nuk ndiente mungesën e prindërve.

Muhamedi qante nga brendia e zemrës. Pushoi së qari kur e preku një dorë në shpinë. Kur u kthye për të parë, e pa xhaxhanë e vet, Ebu Talibin. Axha i tij e kapi për dore dhe e ngriti në këmbë. I ledhatoi kokën dhe i tha: "Gjyshi yt të ka lënë në kujdesin tim". Pastaj Muhamedi e përqafoi xhaxhanë.

Në vitet më pastaj, kur vdiq Fatimja, e bija e Esedit, Pejgamberi qe pikëlluar shumë. Me atë rast ai kishte thënë: "Sot më vdiq nëna", kështu që këmishën që kishte, e bëri qefin për të.

Atyre që pyesnin për dashurinë që kishte ndaj gruas së axhës, Fatimes, ai thoshte: "Nuk më ka bërë mirë askush më shumë se gruaja e axhës pas vdekjes së Ebu Talibit. Ajo për mua ishte si një nënë. Edhe pse i kishte aty fëmijët e vet, ajo më parë më ushqente mua dhe m'i krihte flokët.

Axha i tij, Ebu Talibi

Muhamedi e kishte kuptuar nga bisedat që bëheshin në shtëpi, se do të bëhej një udhëtim për në Sham. Por edhe që ky udhëtim mund të zgjaste me muaj. Nuk dëshironte të rrinte në Mekë, meqë nuk do të ishte axha aty. Atij i tha se dëshironte të shkonte në Sham. Axha i tij i tregoi se udhëtimi ishte i gjatë dhe i lodhshëm, kështu që mund të sëmurej dhe se për këtë shkak nuk do ta merrte në Sham.

Muhammedi, duke qarë, mori në dorë dyzginat e devesë së axhës dhe tha: "Xhaxha, nëse ti shkon, me kë do të rri unë këtu"? Ebu Talibi, pasi dëgjoi këto fjalë të nipit, tha: "Ne rregull, do të të marr edhe ty. Tash ne nuk do të mund të ndahemi më nga njëri-tjetri".

Pas kësaj ngjarjeje, Ebu Talibi, nipin e tij Muhamedin nuk e ndau kurrë nga vetja e tij dhe, kudo që shkonte, gjithmonë e merrte me vete.

Familja e Ebu Talibit ishte shumë e madhe dhe gjendjen

ekonomike nuk e kishte aq të mirë. Ky, së bashku me bashkëshorten e tij, mundoheshin të mos u shfaqnin nipave të tyre nevojat dhe kërkesat që kishin. Muhamedi u ndihmonte atyre. Erdhi dita që ai të kujdesej për punët, të bëhej bari dhe t'i nxirrte bagëtinë në kullotë. Edhe shoqja e Ebu Talibit kujdesej për Muhamedin dhe nuk e ndante nga fëmijët e vet.

Në këtë mënyrë, Muhamedi u rrit pranë xhaxhait të tij dhe u bë një djalosh i ri.

Kur është pyetur Pejgamberi se a ka pirë verë dhe a i ka adhuruar putat në rininë e tij, është përgjigjur "JO".

Ai kurrnjëherë gjatë jetës së tij, nuk është ndotur nga vepra të këqija të rrethit ku jetonte.

PJESA E DYTË
MUHAMEDI VOGËLUSH

Solidariteti në përpjekje kundër padrejtësive

Në bashkësinë mekase, të varfrit dhe të dobëtit shtypeshin nga pasanikët dhe të fortët, sepse ata u shkelnin të drejtat. Kërkohej që ato veprime të rregulloheshin dhe t'u thuhej MJAFT. Ja pra, për këtë shkak rinia mekase mblidheshin në një vend. Në mesin e të tubuarve në shtëpinë e Abdullahut, birit të Xhudas, ishte edhe Muhamedi. Të gjithë ishin në dijeni për prishjet morale që ishin të pranishme në shoqëri. Ata bënë një marrëveshje që e quajtën ***"Bashkësia me virtyte të larta morale"***. Sipas asaj marrëveshjeje, ishte vendosur që ata të ruanin popullin mekas dhe tjerët që vinin nga jashtë. Ata e dinin se këto punë ishin jo të lehta, por nuk do zmbrapseshin. Do të bënin përpjekje kundër padrejtësive.

Në ato çaste një tregtar nga fisi Zebd, kishte sjellë në Mekë

Ebu Xhehli

Emri i vërtetë i tij ishte Hisham i biri i Amrit. Ishte nga prijësit e fisit Kurejsh.

Për shkak të asmiqësisë që kishte ndaj Islamit, Pejgamberi a.s. i kishte dhënë emrin Ebu Xhehl, që do të thotë: prijësi i injorantëve.

tri deve të ngarkuara me mall për shitje. Ebu Xhehli, i cili ishte nga të parët e asaj kohe, e pëlqeu atë mall dhe, kur e vuri re se shitësi ishte i huaj, dëshiroi ta merrte shumë më lirë. Shitësit i ofroi një çmim që ishte humbje për të. Kur tregtari nuk u pajtua, Ebu Xhehli e shfrytëzoi përparësinë që gëzonte si prijatar, dhe ua ndaloi të tjerëve që ta blinin atë mall. Askush nuk dëshironte ta merrte mallin para tij, sepse të gjithë ia kishin frikën. Ebu Xhehli shkoi në shtëpi duke e ditur shumë mirë që askush nuk do ta merrte mallin me ndonjë çmim tjetër.

Tregtari ishte habitur, kishte mbetur pa një shtegdalje dhe nuk dinte as ç'të bënte. Mirëpo një njeri që ndodhej aty rastësisht, i tha atij tregtarit të huaj që të shkonte tek Muhamedi, sepse ai do t'i mbronte hakun/të drejtën e tij. Tregtari, me shpresën se kishte gjetur rrugëdalje, veproi ashtu dhe shkoi tek Muhamedi e ia rrëfeu të gjitha. Pastaj Muhamedi shkoi në treg dhe e bleu tërë mallin duke i paguar vlerën që kishte. Pastaj u nis për në shtëpinë e Ebu Xhehlit dhe e thirri. E kritikoi Ebu Xhehlin dhe ia tërhoqi vërejtjen për këtë sjellje të tij. Ebu Xhehli, i cili nuk dinte si të vepronte nga ajo sjellje e Muhamedit, mbeti i hutuar dhe pa asnjë fjalë. Të gjithë mekasit qenë habitur nga kjo ngjarje.

***

Në atë kohë, kur i forti shtypte të dobëtin, një njeri nga Jemeni, së bashku me të bijën, kishin ardhur në Mekë për të vizituar Qabenë. Kur arritën në Mekë, iu afrua pranë një kurrkushi i panjohur. I panjohuri nuk ia ndante sytë vajzës. Ishte e qartë se ai mendonte t'i bënte ndonjë të keqé.

Prindi i vajzës filloi të shqetësohej nga kjo ngjarje. Shikoi

përreth dhe sikur kërkonte dikë që t'i ndihmonte. Njeriu i keq, pa u frikësuar fare, e tërhoqi vajzën dhe ia mori me dhunë. Prindi, që nuk pati mundësi ta shpëtonte të bijën, thirri me zë: "Kush ma shpëton vajzën"? Ai, nga një anë kishte rënë në hall e s'gjente rrugëdalje dhe kishte dhimbje, kurse në anën tjetër, kërkonte ndihmë nga kushdo. Ata që dëgjuan zërin e tij, shkuan dhe i thanë që të shkonte të kërkonte ndihmë tek ***"Bashkësia me virtyte të larta morale"***.

Këtij njeriu nuk i kishte mbetur tjetër rrugëdalje. Shkoi në Qabe duke vrapuar dhe thirri me zë nëse gjendej aty ndokush nga grupi ***"Bashkësia me virtyte të larta morale"***. Iu afruan disa njerëz me shpata. Mirëpo ai kishte frikë shumë. Ata e pyetën për hallin që kishte. Ai u tregoi se ç'i kishte ndodhur. Njerëzit mësuan se ai që ia kishte marrë vajzën me dhunë, ishte Nubejhi. Menjëherë shkuan në shtëpinë e Nubejhit. Iu afruan te dera dhe i thanë: "Turp për ty! Ç'mendon se je ti? Ktheja vajzën menjëherë këtij njeriu". Kur Nubejhi filloi të mburrej që nuk donte t'ia kthente të bijën, njerëzit me shpata i thanë: "Ne kemi lidhur besën se do t'u ndihmojmë atyre që shtypen nga të tjerë. Ne i ndjekim me vëmndje ngjarjet e këtilla". Pastaj i thanë t'ia kthente vajzën ose fundi i tij do të ishte i padëshiruar. Nubejhi nuk pati ç'të bënte pas këtij veprimi të tyre, dhe ia ktheu të bijën babait.

Rruga drejt Martesës

Hatixhja, e cila merrej me tregti, ishte njëra nga pasaniket e dalluar të Mekës. Tash ajo e kishte kuptuar se nuk do të mundte më t'i përcillte dhe kryente punët vetë.

Ajo kishte nevojë për dikë që do të kujdesej për punët e saj, dhe që të ishte i besueshëm. Ishte bërë tepër e vështirë që një grua të punonte në një vend ku askush askujt nuk i besonte.

Së pari iu kujtua Muhamedi. Ajo kishte dëgjuar nga rrethi i të afërmve se ai ishte shumë i besueshëm dhe i drejtë. Dhe mu për këtë arsye ajo po mendonte se ai mund t'i udhëhiqte punët e tregtisë së saj. Dërgoi një njeri tek ai për ta pyetur nëse dëshironte të punonte me të apo jo.

Pasi u mendua për një kohë dhe e studioi me vëmendje këtë ofertë, Muhamedi e pranoi atë detyrë. Kështu, gjithë përgjegjësinë për punët e Hatixhes, do të merrte përsipër Muhamedi.

***

Ishin nga fundi përgatitet e karvanit që do të shkonte në Sham. Së bashku me karvanin dhe në mënyrë që ta përcillte, t'i ndihmonte dhe ta njihte më mirë Muhamedin, Hatixhja i dha si shoqërues ndihmësin e vet Mejseren.

Pas një udhëtimi të gjatë, karvani kishte arritur në Sham. Mali që ishte dërguar atje, ishte shitur me një fitim të madh. Muhamedi fitoi një pasuri të madhe nga malli i shitur. Pas shitjes, mori mallra të tjerë dhe u kthye në Mekë. Gjatë udhëtimit të përbashkët, Mejsere e kishte njohur Muhamedin. I kishin pëlqyer shumë morali dhe sjellja e tij. Ai më pas i kishte treguar Hatixhes për çdo gjë që kishte parë gjatë gjithë rrugës.

Një shembull Bashkëshorteje dhe Prindi

Tashmë Hatixhja nuk kishte kurrfarë dyshimi ndaj ndershmërisë së Muhamedit. Karvanin e parë, për të cilin kishte qenë përgjegjës, e kishte sjellë pa ndonjë të metë dhe kishte realizuar një fitim të madh. Të gjithë e përmendin me konsideratë karakterin dhe moralin e tij të mirë. Nuk kishte asgjë të diskutohej rreth drejtësisë së tij.

Më herët Hatixhja kishte qenë e martuar dy herë. Ajo, si një grua pa burr deri më tani kishte pas shumë oferta për martesë mirëpo të gjitha këto i kishte refuzuar. Ajo ditët i kalonte duke u marrë me punët shtëpiake dhe punët tjera. Kjo vazhdoi në këtë mënyrë derisa ajo e njohu Muhammedin.

Hatixhja, së cilës i kishte pëlqyer shumë morali i Muhamedit, filloi të mendonte rreth martesës me të dhe, pas një kohe, vendosi. Ajo i propozoi martesë Muhamedit përmes një ndërmjetësuesi. Muhammedi ishte në moshën njëzet e pesë vjeç dhe, pas një kohe të gjatë, kishte pranuar propozimin e saj për martesë.

Muhamedi dhe Hatixhja u martuan me një ceremoni shumë të thjeshtë. Pas u martua, Muhamedi u nda nga xhaxhai i tij, Ebu Talibi, dhe u vendos në shtëpinë e Hatixhes. Kështu Muhamedi po merrej me tregti dhe gjendja ekonomike e tyre u përmirësua mjaft.

Gjatë kësaj kohe, xhaxhai i tij, Ebu Talibi, kishte rënë në

Kur në kohën e xhahilijetit nuk u jepej ndonjë rendësi femrave, Pejgamberi ynë ngrihej në këmbë kur i vinte e bija, Fatimja, e përqafonte dhe e ulte në vendin e vet.

Ebu Lehebi dhe bashkëshortja e tij ishin në krye të armiqve të Islamit. Sureja Mesed zbriti për shkak të këqijave që u bënin ata myslimanëve. Mirëpo, dy bijat e Pejgamberit - Ummu Kulthum dhe Rukija - ishin të fejuara me të dy bijtë e Ebu Lehebit. Kur zbriti surja Mesed, Ebu Lehebi dhe gruaja e tij i ndanë djemtë e tyre me dhunë nga vajzat e Pejgamberit. Kjo ngjarje u solli shumë vështirësi dhe probleme Pejgamberit dhe Hatixhes. Ata do të përkrahin bijat e veta dhe do të dinë t'u bëjnë ballë të gjitha vështirësive.

Rafiu, që ishte nga ashabët, rrëfen për një kujtim që i kishte mbetur nga fëmijëria: Kur isha fëmijë, sillesha keq dhe i gjuaja hurmat. me gurë Një ditë, pronari i kopshtit më zuri dhe, për të më dënuar, më dërgoi tek Muhamedi. Pejgamberi më tha: "Pse, bre bir, i gjuan me gurë pemët e hurmave"? Më pas iu përgjigja:R" Jam i uritur, prandaj i gjuajta". Pastaj Pejgamberi tha: "Tjetërherë mos i gjuaj hurmat, ha nga ato që kanë pikur në prej tyre". Dhe, pasi tha se Allahu të më ngopte, më ledhatoi kokën dhe bëri lutje duke thënë: "O Allah, ngope barkun e këtij fëmije"!

gjendje të vështirë ekonomike. Për t'i ndihmuar atij, Muhamedi mori në shtëpinë e vet të birin e xhaxhait, Aliun.

Muhamedi dhe Hatixhja e donin shumë njëri- tjetrin. Ata u bënë shembull për të gjithë duke krijuar një çerdhe të lumtur. Lindja e fëmijës së parë, ua shtoi edhe më shumë lumturinë e tyre. Muhamedi u bë baba dhe Hatixhja u bë nënë. Fëmijës i vunë emrin Kasim. Mirëpo ai vdiq ende pa u ndarë nga gjiri. Pas vdekjes së tij, me Hatixhen i lindën fëmijët: Zejnepja, Ummu Kulthum, Rukija, Fatimja dhe Abdullahu. Mirëpo, ashtu si Kasimi, dhe Abdullahu nuk jetoi shumë.

***

Në vitet e mëpastajme, pasi Pejgamberit i kishte vdekur bashkëshortja Hatixhe, ai ishte martuar me Marien nga Medina, dhe më të i kishte lindur Ibrahimi. Pas lindjes së Ibrahimit, iu përshtaten traditës dhe e dërguan tek një nënë qumështi (mëndesha). Edhe pse mëndesha ishte larg, Pejgamberi shkonte shpesh për ta vizituar Ibrahimin. Kur shkonte, e puthte, e përqafonte dhe e përkëdhelte.

Kur Ibrahimi ishte bërë një vjeç e gjysmë, nga mëndesha erdhi lajmi se ai ishte sëmurë. Pejgamberi, së bashku me disa shokë, shkuan me shpejtësi në fshatin ku gjendej Ibrahimi.

Ibrahimi ishte shumë i sëmurë. Pejgamberi e mori në grykë pa e lënduar. Ibrahimi po jetonte çastet e fundit. Pejgamberi nuk mundi të duronte më për vdekjen e të birit, dhe filloi të derdhte lot e të qante pa zë. Edhe i rridhnin lotët, e edhe e puthte të birin. Edhe shokët u pikëlluan për këtë,

mirëpo edhe u habiten nga të qarët e Pejgamberit, prandaj i thanë: "Edhe ti qake, o Pejgamber"?!

Pejgamberi tha: "Syri qan e zemra dhemb. Qarja ime është për shkak të dhimbjes që kam për birin. Nuk mëshirohet ai që nuk mëshiron".

Vdekja e fëmijës është dhimbja më e madhe për një nënë dhe baba. Pejgamberi ynë i dashur i cili i donte shumë fëmijët është një që ka shijuar dhimbjet për ta. Pejgamberi ynë, i cili u rrit pa nënë e pa baba, të gjithë fëmijët e tij i kishte varrosur vetë, përveç Fatimes.

***

Për vite të tëra Zejdin e kishte kërkuar babai i tij. E dinte se ia kishin zënë rob, mirëpo e kishte humbur drejtimin dhe nuk e dinte se ku ndodhej.

Kur kishte dëgjuar se biri i tij ishte pranë Muhamedit, ishte emocionuar shumë. Shkoi tek Muhamedit për ta marrë, dhe ia tregoi ngjarjen duke qarë me lot. Ai sikur kishte frikë se ndoshta Muhamedi nuk do t'ia dorëzonte Zejdin. Ishte i gatshëm të paguante sa të kërkonte për të. Muhamedi nuk tha asgjë, dhe u kthye nga Zejdi: "Në qoftë se do, rri me mua, ose shko me babanë tënd". Derisa po i thoshte këto fjalë Pejgamberi, babai i Zejdit u gëzua. Sidoqoftë, biri i tij do ta zgjidhte atë. Mirëpo Zejdi, shikoi një herë Muhamedin e pastaj babanë e vet dhe i tha t'et:"Nuk dua të vij me ty. Sepse kjo familje nuk më bëri aspak të nevojshëm që t'ju kërkoja ju. Unë këtu gjeta dhe shijova dashurinë dhe lumturinë. Nuk dua të ndahem nga kjo familje".

Kur babai i tij pa vëndosmërinë e të birit, u habit. Si të jetë e mundur që një fëmijë që të mos zgjedhe babanë e vet?!

Nipat e tij ishin me fat të madh, sepse kishin një gjysh si Pejgamberi. Gjyshi luante me ta,bënte shaka dhe kujdesej për ta sikur një prind.

Pejgamberi e donte shumë nipin e tij, Umamen. Kur falte namaz, Umame i vinte afër dhe i hipte në shpinë. Ai nuk zemërohej nga veprimat e nipit dhe vazhdonte ta falte namazin.

Pejgamberi ynë sillej aq ngrohtë me nipat e tij, saqë ata bëheshin më të lumtur kur luanin me të sesa të jenë bashk megjyshërit e tyre. Madje Pejgamberi nipat e tij Hasanin dhe Hysejnin i merrte në shpinë dheme shend u thoshte: "Fëmijë, deveja juaj është shumë e mirë, veçse edhe ju po ashtu jeni shumë të mirë".

A ishte e mundur të ndodhte një gjë e tillë? Çfarë njeriu ishte ky, që aq shumë të lidhej fëmija për të! Pastaj u kthye në fshat duarthatë, por me zemër të lumtur.

Të Gjithë i Besonin Atij

Një ditë i erdhi lajmi Pejgamberit se një nga nipat ishte shumë i sëmurë. Ai u ngrit dhe shkoi në shtëpinë e Zejnepes. Fëmija që mbante gjyshi i tij në grykë, jetonte çastet e fundit. Më pastaj, kur fëmija, nipi i Pejgamberit, po e dorëzonte shpirtin, Pejgamberit filluan t'i rridhnin lotët. Kur e pyeten pse po qante, ai tha: "Këta lot janë mëshirë të cilën Allahu e ka futur në zemrat dhe shpirtrat e njerëzve. Allahu i do njerëzit e mëshirshëm".

Muhammedi kishte hyrë në moshën tridhjetë e pesë vjeçare. Një ditë kishte dalë nga shtëpia dhe ecte drejt Qabes ngadalë dhe i thelluar në mendime. Në Mekke ishte rritur padrejtësia, korrupsioni, vjedhja, rrahjet në mes vëllezërve dhe askush askujt nuk i besonte. Ai brengosej për këtë dhe dëshironte të bënte diçka.

Ai me këto mendime u drejtua nga Qabeja. Rindërtimi i Qabesë vazhdonte për një kohë të gjatë. Ai deshi ta shihte gjendjen e fundit të saj. Kur u afrua tek Qabeja, të pranishmit që ndodheshin aty thoshin: "Ja, erdhi Muhamedi, i sinqerti dhe i drejti". Muhammedi ishte habitur dhe një herë nuk e kuptoi se ç'po ndodhte. Njëri nga të pranishmit tha:

"E di se ka shumë kohë jemi duke rindërtuar Qabenë. E nxorëm nga vendi i tij Gurin që gjyshët tanë e kishin quajtur Haxheru'l Esved. Tani duam ta vendosim përsëri në vendin e vet. Mirëpo, secili fis thotë për vete se ka përparësi ndaj të tjerëve dhe dëshirojnë ta vendosin gurin aty vetë. Sa pa pëlcitur një përleshje e madhe midis nesh, njëri tha që cili të hyjë i pari nga dera Beni Shejbe, ai do të gjykojë për vendosjen e Gurit. Këtë propozim të gjithë e pranuan, mirëpo ne pritëm edhe pak. Kur të pamë ty duke hyrë nga dera, u gëzuam shumë. Ti je personi më i merituar në Mekë për këtë punë".

"Sepse në mjedis ku nuk mundemi t'i besojmëojmë as vëllait tonë, mallërat tonë vetëm ty mundemi të t'i lëmë në besim/ruajtje".

Muhamedi që e dinte fort mirë rëndësinë e Gurit, atë e vuri mbi një plaf. Pastaj i thirri nga të gjitha fiset të parët e tyre dhe i urdhëroi që secili të kapte për një qoshe plafin. Kur e kapën të gjithë dhe e ngritën, edhe ai e mori gurin dhe e vendosi në vendin e vet.

Të gjitha fiset mbetën të kënaqura nga kjo zgjidhje që bëri Muhamedi, dhe të gjithë e uruan për zgjuarsinë e tij.

Një ditë Pejgamberi e kishte marrë në krah Husejnin dhe e kishte puthur. Ndërsa pranë tij ishte një i parë i fisit Temim. Ishte habitur nga kjo afërsi e gjyshit ndaj nipit, që kishte parë, dhe tha: "Unë i kam dhjetë fëmijë, mirëpo asnjërin nuk e kam puthur". Pastaj Pejgamberi tha: "Nuk mëshirohet ai që nuk mëshiron. Ai qënuk ka mëshirë ndaj njerëzve, as Allahu nuk ka mëshirë ndaj tij".

PJESA E TRETË
MUHAMEDI, I DËRGUAR

Takimi i Parë me Xhebrailin

Muhamedi alejhi selam shkonte pesë kilometra jashtë Mekës në shpellën Hira të bjeshkës Nur, dhe aty meditonte e lutej. Aty kishte bërë një si vendstrehim. Bjeshka Nur ishte aq e lartë, saqë nga maja e saj, së bashku me Qabenë, shihej çdo pjesë e Mekës. Strehohej në qetësinë e bjeshkës dhe aty qëndronte me ditë të tëra.

Dhe kështu një ditë ai shkoi në shpellën Hira. Aty kishte kaluar tërë natën duke bërë dua, dhe ishte lodhur shumë. Ishte koha kur po zbardhonte. Errësira po shpërndahej (dhe po ikte që andej, dhe atij i doli përpara një krijesë që nuk e kishte parë kurrë më parë. Ende pa e njohur se kush ishte ajo krijesë, atij i tha "LEXO!". Muhamedi a.s. në ato çaste ishte frikësuar shumë. Dridhej nga frika dhe emocionet. Pastaj, me një zë të frikshëm, tha: "Unë nuk di të lexoj". Krijesa që kishte përpara, e kapi dhe e shtrëngoi forë e më pastaj e la të lirë. Muhamedi në atë çast u bë sikur t'i kishte rënë të fikët. Krijesa të cilën nuk e njihte, i tha për herë të dytë: "LEXO!". Ai iu përgjigj përsëri: "Unë nuk di të lexoj".

Allahu i Madhëruar i ka urdhëruar të gjithë myslimanët që ta lavdërojnë Muhamedin a.s. Për këtë shkak, kur thuhet emri i Pejgamberit, ne themi "Sal-lallahu alejhi ve sel-lem". Kjo është një shprehje respekti dhe dashurie ndaj Pejgamberit, që d.m.th. "Përshëndetjet qofshin për të". Kjo në shkrim shkruhet me shkurtesa (s.a.v.s.).

"Allahu dhe engjëjt e Tij e madhërojnë Pejgamberin me madhërim. O ju që keni besuar, madhërojeni, pra, atë (duke rënë salavat), dhe përshëndeteni me selam".

(Ahzab, 56)

Kur për të tretën herë iu shtrua e njëjta pyetje, nga goja e Muhamedit dolën këto fjalë, të cilat atij iu mësuan:

"Lexo!

Lexo, me Emrin e Zotit tënd, i Cili krijoi (çdo gjë).

Krijoi njeriun prej një gjaku të ngjizur (në mitrën e nënës).

Lexo! Se Zoti yt është më bujari!

Ai që e mësoi (njeriun) të shkruajë me penë.

I mësoi njeriut atë që nuk e dinte".

Shpallja –Vahji- i parë i kishte ardhur në Natën e Kadrit në vitin 610.

Ishte frikësuar shumë; nuk kishte mundësi t'i jepte ndonjë kuptim çfarë i kishte ndodhur. Doli jashtë nga shpella. Duhej të shkonte në shtëpi tek bashkëshortja, Hatixhja. Duke zbritur me vrap nga bjeshka, për një çast, dëgjoi një zë që i thoshte: "Ti je Pejgamberi i Allahut, kurse unë jam Xhebraili". Ishte po ai zë që pati dëgjuar, veçse pak më i fuqishëm. Shikoi përreth dhe u mundua të përcaktonte drejtimin nga i vinte zëri. Në ato çaste pa një krijesë shumë të madhe. Ajo i tha edhe një herë: "Ti je Pejgamberi i Allahut, kurse unë jam Xhebraili". Hazreti Muhamedi as pati mundësi të bënte një hap para dhe as mbrapa, kishte mbetur i shtanguar. Filloi të ndiente shtrëngim dhe veshtirësi në frymëmarrje. Provoi edhe një herë që, në mënyrë të qetë, të shihte përsëri. E njëjta krijesë qëndronte në të njëjtin vend dhe i përsëriste të njëjtat fjalë. Deshi t'i hiqte sytë prej tij dhe të kthente kokën në një anë tjetër. Mirëpo, ngado i kthente sytë, atë shihte.

Ajetet e para që kanë zbritur, janë pesë ajetet e sures Alak.

Alak, do të thotë ajkë, gjak i ngjizur. Embrion.

Krijesa të cilën nuk e njihte, për një çast humbi. Hazreti Muhamedi ishte frikësuar dhe filloi të vraponte nga bjeshka Nur drejt Mekës. Me mjaft vështirësi gjatë kësaj rruge, arriti disi në shtëpi.

Hatixhja, Besnike

Hazreti Muhamedi që po dridhej, kërkoi nga Hatixhja që ta mbulonte. Ajo ende pa e kuptuar se ç'kishte ndodhur, e mbuloi. Pastaj Muhamedin a.s. e zuri gjumë i thellë.

Kur u zgjua nga gjumi, i rrëfeu një nga një Hatixhes se ç'i kishte ndodhur. Ai nuk mund t'u jepte asnjë kuptim ndodhive, veçse tha: "Jam frikësuar shumë". Duke u munduar ta qetësonte, Hatixhja i tha: "Mos u frikëso! Betohem në Allahun, se Ai ty asnjëherë nuk do të të turpërojë. Sepse ti kujdesesh ndaj të drejtave të fqinjëve. Flet drejtë dhe u ndihmon të dobëtve. E ushqen të varfrin, kujdesesh për mikun, e përkrah atë që ka nevojë dhe u ndihmon atyre që u bëhet e padrejtë". Hatixhja u mundua të kuptonte ato që i kishin ndodhur bashkëshortit të saj. Atë e njihte dhe e donte. Gjatë jetës së përbashkët bashkëshortërore nuk kishte dëgjuar asgjë që nuk ishte e drejtë. Ishte e qartë se burri i saj ballafaqohej me një ndodhirë të pazakonshme.

***

Hatixhja kishte një të afërm. Ai ishte Vereka, një njei i ditur dhe me përvojë. Ajo e mori Muhamedin a.s. dhe e dërgoi tek ai. Nëse dikush do të kishte mundësi të dinte për ngjarjet që i kishin ndodhur Muhamedit a.s., do të dinte vetëm ai.

Vereka, dëgjoi me kujdes të madhe për ngarjet dhe, pas një heshtjeje të gjatë, filloi të fliste: "Ai që ke parë ti, është meleku Xhibril, të cilin Allahu ia pati dërguar edhe Pejgamberit Musa. Ah, sikur të isha i ri! Ah, sikur të kisha patur mundësi të ndodhesha pranë teje atë ditë kur njerëzit do të të largojnë me dhunë nga vendi yt!"

Kurani

Kurani është libri i shenjtë i fundit i dërguar nga Allahu tek Pejgamberi, me anë të Shpalljes – Vahjit – brenda 23 vjetësh.

Ai përbëhet nga 114 sure-kaptina dhe 6236 ajete-versete.

Kurani është Fjalë e Allahut, leximi i tij është ibadet. Ai përmban urdhra, rregulla dhe kritere që i drejtojnë njerëzit nga lumturia.

Është e vërtetë se ky Ku'an udhëzon për atë rrugë, e cila është më e vërteta

(Isra, 9)

Hatixhja dhe Muhamedi filluan të shikonin njëri - tjetrin në sy. Në fytyrën e Muhamedit kishte një shqetësim që nuk ishte parë më parë. Pastaj me një zë pak si në pikëllim, pyeti: "A do të më ndjekin nga Meka"? Vereka tha: "Po! Sepse të gjithë pejgamberët që kishin sjellë këtë që ke sjellur ti janë ndjekur nga vendet e tyre. Po qe se do të jetoja deri në atë kohë, gjithsesi do të të ndihmoja.

Pas këtyre fjalëve, Muhamedi a.s. u qetësua paksa. Bashkëshortja e tij, Hatixhja, i besoi atij dhe e mbështeti atë. Ai gjithmonë kishte nevojë për mbështetjen e saj. Vereka thoshte shumë gjëra shumë të rëndësishme. Muhamedi a.s. mundohej t'i kuptonte ato fjalë. Ishte e qartë sheshazi se ai po përballej me një detyrë të re. Tashmë ai ishte një pejgamber i ngarkuar me detyrë nga Allahu i Madhërishëm. Ai ishte në moshën katërdhjetë vjeç. Ai tashmë do t'i thërriste njerëzit në rrugën e drejtë dhe do t'i luftonte të këqijat.

Kur Muhamedi a.s. lexoi ajetet e para nga Kurani, Hatixhja i tha: "Nëse askush nuk të beson, unë do të të besoj ty". Tash, iu lehtësua paksa çështja dhe barra që kishte Muhamedi a.s., kur tha: "Kush më beson mua tash". Sepse atij i është ngarkuar barra më e madhe që mund ta bartë një njeri. Muhamedi a.s. i kishte përballuar ditët e para më të vështira të shpalljes me mbështetjen e bashkëshortes së tij Hazreti Hatixhes e cila ishte një bashkëshorte besnike, e sinqertë dhe e kuptueshme.

Të parët që pranuan/përqafuan këtë Fe, kanë qenë bashkëshortja e tij, Hatixhja, dhe vogëlushi i xhaxhait të tij, Aliu. Pejgamberi, së bashku me familjen e tij, filluan t'I bënin ibadet Allahut fshehurazi.

Nga ana tjetër, ai, në mënyrë të fshehtë, i thërriste edhe mekasit në Islam. Kur i thërriste njerëzit në Islam, përballej me vështirësi dhe fyerje. Megjithëkëtë, nga një e nga dy shtohej numri i atyre që i besonin atij.

Thirrja po përhapej

Allahu i Madhëruar, nga Pejgamberi kërkoi që së pari t'u tërhiqte vërejtjen të afërmve. Pastaj, në këtë frymë, ai i ftoi të gjithë të afërmit dhe u bëri një zijafet. Pasi hëngrën, ata i thirri në Islam.

Xhaxhai i Pejgamberit, Ebu Lehebi, reagoi ashpër ndaj kësaj dhe tha: "Nuk kam parë askënd si ti, që të thërrasë farefisin për këso gjërash të këqija". Pastaj u shpërndanë të gjithë. Mirëpo, Pejgamberi ishte i vendosur dhe të nesërmen ata i ftoi përsëri. Në këtë tubim, atyre u tregoi për Qenësinë e Njëshmërinë e Allahut dhe i njoftoi se ai vetë ishte Pejgamberi i fundit i dërguar nga Ai. Dëshironte që pa kurrfar gabimi ta kryente këtë mision madhështo që ia kishte ngarkuar atij Allahu.

Më pastaj, Pejgamberi, pas të afërmve, deshi që këtë thirrje t'ia bënte gjithë popullatës së Mekës. Doli në shesh të Mekës dhe u ngjit në një vend paksa më të lartë e thirri me zë të lartë: "O Kurejshë". Ata që e dëgjuan zërin, filluan të mblidheshin aty dhe Pejgamberi i pyeti: "A më besoni mua, nëse ju them juve që pas kësaj bjeshke është një armik dhe se ai tash do t'ju sulmojë"?

"Tërhiqi vërejtjen farefisit tënd të afërt".

"Të jesh i butë ndaj besimtarëve që të pranuan ty".

"E nëse ata (pabesimtarët) të kundërshtojnë, ti thuaj: Unë jam i pastër nga ajo që punoni ju".

(Shuara, 214, 215, 216.)

Dhe ata të gjithë thanë njëzëri:" Po! Ne nuk kemi dëgjuar kurrë më parë që ti të kesh gënjyer". Pastaj Pejgamberi u tha: "Betohem në Allahun se një ditë do të vdisni të gjithë dhe se përsëri një ditë do të ringjalleni e do të gjykoheni për çdo gjë që keni vepruar. Xheneti është për të mirët, kurse Xhehenemi - për të këqijtë. Unë jam obliguar që tuà tërheq vërejtjen për Ditën e Kiametit dhe vështirësitë e saj. Ata që besojnë Njëshmerinë e Allahut dhe Pejgamberinë time, do t'i përballojnë me lehtësi këto vështirësi të kësaj dite – do të shpëtojnë; ndërsa ata që nuk e besojnë këtë, do të kenë vështirësi dhe probleme të mëdha. A jeni të gatshëm të më ndihmoni në këtë thirrje?"

Të tubuarit u habitën nga kjo thirrje. Ebu Lehebi, edhe këtu tregoi armiqësinë e tij dhe e gjuajti Pejgamberin me gurë, e pastaj bërtiti: "A na ke mbledhur këtu për këso gjërash të kota"?

Edhe pse në thirrjen në tubime të këtilla Pejgamberi a.s. nuk mori ndonjë përgjigje pozitive, ai ua bëri të ditur thirrjen madhore të Islamit të gjithë banorëve të Mekës.

Shtëpia e Erkamit

Omeri, i biri i Hattabit, ishte një burrë trim dhe bujar. Askush nuk dëshironte t'i dilte para, kushdo e takonte, e ndërronte rrugën. Ai kishte dëgjuar se Muhamedi a.s. e kishte shpallur pejgamberinë, prandaj kishte vendosur ta vriste. Në rrugë kishte takuar Nuajmin. Nuajmi ishte bërë mysliman, mirëpo këtë e mbante fshehur.

Kur e pa Omerin të zemëruar, Nuajmi e pyeti: "Nga je nisur kështu"? Omeri i tha: "Po shkoj për ta vrarë Muhammedin". Pastaj, i shqetësuar, Nuajmi i tha:

"Vallahi, paske hyrë në një punë të vështirë". Në mënyrë që ta ruante Muhammedin a.s. dhe ta kthente Omerin nga rruga, ai i tha:

"Lëre atë dhe shiko dhëndrin tënd dhe motrën tënde. Edhe ata janë bërë myslimanë". Kur e dëgjoi këtë, Omeri u zemërua shumë. I zëmruar, u nis drejt shtëpisë së dhëndrit.

Kur arriti para shtëpisë, dëgjoi se aty diçka po lexohej. Pasi dëgjoi pak, e kuptoi se dhëndri dhe motra e tij ishin bërë myslimanë. Hyri brenda papritmas.

Dhëndri dhe motra e Omerit, ende pa e kuptuar se ç'po ndodhte, u strukën në qoshe të dhomës. Ai ishte aq shumë i zemëruar, saqë ishte i gatshëm t'i mbyste menjëherë. Kur e nxori shpatën, e motra, e përgjakur duke qarë, bërtiti dhe tha: "Frikësohu nga Allahu, o Omer! Kuptoje edhe ti që ne u bëmë myslimanë. Na bëj ç'të duash, mirëpo ne nuk mund të na ndash nga feja jonë. Ne nuk do të kthehemi kurrsesi nga kjo fe".

Omeri, pas këtyre fjalëve të guximshme të së motrës, qe hutuar shum. Kush ishte ai që ta kundërshte Omerin! Për një çast, u ndal, po nuk mundi të kuptonte asgjë nga ajo që po ndodhte. Vuri re se po i dridhej dora në të cilën mbante shpatën. U ul dhe mendoi pak. Pastaj e pyeti të motrën se ç'po lexonin. Kur e motra e pa se Omeri ishte qetësuar nga zemërimi, i solli ajetet që po lexonin.

Motra dhe dhëndri e shikonin atë me habi. Omeri filloi të lexonte ajetet e Kuranit. Lexoi... lexoi... dhe ato që lexoi, ndikuan tek ai.

Bilalli nga Habeshi

Bilalli, një rob, u bë mysliman. Kur zotëria i tij e hetoi se ishte bërë mysliman pa lejen e tij, e mundoi dhe i bëri tortura. Për ta kthyer nga feja, e shtriu mbi zall të shkretëtirës, i vuri një gur të madh në gjoks dhe i tha: "Nëse nuk e ndërron fenë, në këtë mënyrë do të të mbys". Bilalli, pavarësisht të gjitha këtyre torturave tha: "Allahu është Një dhe i Vetëm, Allahu është më i Madhi".

Mundimet që iu bënë Pejgamberit

Tregon Munbiti, që ishte nga ashabët:"E kam parë të dërguarin e Allahut tek thoshte: "Nëse thoni Lailahe il-lallah, do të shpëtoni". Kur ai thoshte kështu, kishte nga njërzit që dikush e pështynte, dikush e gjuante me gurë, kurse dikush tjetër e fyente me fjalë të ndotura. Kjo vazhdoi në këtë mënyrë deri në kohën e ikindisë. Në atë çast, e bija e Pejgamberit, Zejnebja, duke qarë,erdhi aty me një enë me ujë. Pejgamberi i pastroi duart e fytyrën dhe piu nga ai ujë, e pastaj i tha së bijës: "Mos qaj, bija ime, pa dyshim që Allahu do ta ruajë babanë tënd".

Ai Omeri zemërak kishte ndryshuar, tashmë ishte bërë krejtësisht tjetër. Pastaj pyeti për shtëpinë e Erkamit. U nis atje duke përjetuar ndjenja të çuditshme.

Muhamedi a.s. kërkonte një vend ku të tuboheshin me ata që kishin besuar, natyrisht pa i hetuar kush. Shtëpia e Erkamit ishte pak larg nga syri. Pejgamberi ynë i dashur, aty mblidhej bashkë me shokët.

Nuajmi erdhi në shtëpinë e Erkamit duke vrapuar. U tregoi të pranishëmve se Omeri po vinte për ta vrarë Pejgamberin. Të gjithë të pranishmit u bënë gati që, po të ishte e nevojshme, edhe jetën ta jepnin, vetëm për ta mbrojtur Pejgamberin.

Kur Omeri arriti te shtëpia e Erkamit, mbretëronte një heshtje e madhe. Hyri brenda dhe tha se dëshironte të takohej me Pejgamberin. Pejgamberi kërkoi që ai t'i afrohej. Me hapa të ngadalësuar, Omeri iu afrua Pejgamberit, u përkul dhe tha këto fjalë: "La ilahe il-lallah Muhammedun resulullah, Nuk ka Zot tjetër përveç Allahut dhe Muhammedi është rob dhe i dërguar i tij". Midis shikimeve të habitshëm të të gjithë atyre që ishin në shtëpinë e Erkamit pra, Omeri u bë mysliman.

Fakti që Omeri ishte bërë mysliman, i kishte forcuar edhe më tepër myslimanët. Tashmë myslimanët nuk e ndienin nevojën që ta mbanin fshehur Islamin. Të gjithë bashkërisht shkuan në Qabe dhe falën namaz. Ditët po kalonin e numri i myslimanëve po shtohej me shpejtësi. Shtëpia e Erkamit nuk i nxinte të gjithë.

Thirrja islame duhej t'u dërgohej edhe njerëzve jashtë Mekës. Për këtë qëllim, Pejgamberi nisi t'u bënte vizita

edhe fiseve të tjera jashtë Mekës. Ne vendet ku shkonte, ndonjëherë pritej mirë e ndonjëherë e fyenin dhe e përzinin. Përkundër të gjitha vështirësive, Pejgamberi a.s. vazhdoi të përhapte thirrjen islame tek njerëzit pa u friguar dhe pa e humbur shpresën.

Po fillonin shqetësimet dhe trembjet

Numri i atyre që po pranonin/përqafonin Islamin, rritej me shpejtësi. Nga ana tjetër, nga kjo rritje, shqetësoheshin ata që adhuronin putat. Me qëllim që ata t'i çorientonin ose t'i pengonin për të përqafuar Islamin, (pabesimtarët) filluan të talleshin me myslimanët. Çdo ditë i fajësonin ata dhe u thoshin fjalë të rënda. Kur e shihnin Pejgamberin, ata thoshin me tallje: "Pa shikoni, ky njeri marrka shpallje nga qielli". Jo vetëm kaq, por edhe pse e njihnin shumë mirë Pejgamberin, ata e fyenin me fjalët, si: budalla, sihirbaz, falltar etj. Aq shumë të këqija u bënin myslimanëve, saqë filluan edhe t'i vrisnin.

Mirëpo, me gjithë këto tronditje, ata kurrsesi nuk mund ta pengonin përhapjen e Islamit. Askush nuk hiqte dorë nga feja islame. Kundërshtarët as që dinin çfarë të bënin. U mblodhën bashkësia dhe të parët e Mekës dhe vendosën të shkonin te xhaxhai i Pejgamberit, Ebu Talibi. Do t'ia shpjegonin gjendjen dhe prej tij do të kërkonin që Muhamedi të hiqte dorë nga thirrja që bënte. Ata i thanë:

"Fol me nipin dhe i thuaj që të heqë dorë nga kjo punë".

Dëshmorët – Shehidët e parë

Jasiri dhe bashkëshortja e tij Sumeja u bënë myslimanë. Kur dëgjuan se ata u bënë myslimanë, filluan t'i mundonin. Për shkak se ishin të varfër e skamnorë, nuk kishte kush t'i mbront. Ata ishin shumë të lidhur për fenë. Ata i duronin mundimet e shumta nga Ebu Xhehli, i cili ishte edhe kundër Pejgamberit, po vazhdonin të ishin edhe më tutje myslimanë. Kur e pa se nuk kishte mundësi t'i shmangte ata nga feja, Ebu Xhehli vendosi që, më në fund, t'i mbyste me shtizë. Jasiri dhe bashkëshortja, Sumejja, kanë qenë Shehidët e parë në Islam, për shkak të ruajtjes së fesë dhe besimit që patën.

Ebu Talibi e thirri nipin dhe i tregoi për kërkesën e tyre. Si përgjigje për atë kërkesë, Pejgamberi tha:

"Edhe po të më jepnin ata Diellin në dorën e djathtë e Hënën në të majtën, unë nuk do të heq dorë nga kjo punë deri në vdekje".

Në të vërtetë Ebu Talibi e dinte se çfarë torturime u bënin mekasit myslimanëve. Ishte prekur shumë nga kjo vendosshmëri e Pejgamberit, ai nuk dëshironte t'i ndodhte ndonjë e keqe të nipit. Megithatë, ai vazhdoi ta përkrahte e ta ndihmonte Pejgamberin, dhe i tha:

"Mos u shqetëso, derisa të jem gjallë unë, ata nuk do të kenë mundësi të të bëjnë gjë".

***

Kur mushrikët e Mekës kuptuan se Pejgamberin nuk do të mund ta largonin nga ajo rrugë, vendosën të merrnin veprime të tjera. Nënshkruan një marrëveshje dhe e vunë në Qabe.

Sipas asaj marrëveshjeje, kishin vendosur që ata të ndërprisnin të gjitha marrëdhëniet me myslimanët. Fisin e Pejgamberit dhe të gjithë myslimanët, i shpallën armiq. U ndalua dhënia dhe marrja e vajzave, tregtia apo biseda me ta.

Për myslimanët kishte filluar një periudhë e gjatë dhe me plot probleme. Nuk bënin tregti, asgjë nuk shitnin dhe as që mund të blinin gjë. Skamja dhe uria ishin bërë të padurueshme.

Pas tre vjetësh, sa zgjati kjo bllokadë, me iniciativën e disa personave të drejtë dhe të ndërgjegjshëm mekas, kësaj gjendjeje i dhanë fund. Disa njerëz, në mesin e të cilëve

kishte edhe aso që ishin nga fisi i Pejgamberit, e shqyen marrëveshjen e varur në muret e Qabesë dhe i dhanë fund bojkotit. Nga ky bojkot, myslimanët u forcuan më shumë.

Viti i Dëshpërimit

Bojkoti kishte marrë fund. Myslimanët merrnin frymë edhe më lirisht. Disa muaj pas përfundimit të bojkotit, ndodhën dy ngjarje të rëndësishme, njëra pas tjetrës, dhe ato e bënë Pejgamberin a.s. të shqetësohej shumë. Këto ngjarje ishin vdekja e xhaxhait të tij, Ebu Talibit, ndihmëtar i madh i Pejgamberit jashtë, dhe vdekja e bashkëshortes, Hatixhes, ndihmëtares së brendshme. Që të dy ata, në ditët më të vështira nuk e patën lënë vetëm Pejgamberin dhe të dy e patën ndihmuar shumë. Tek te dy ai kishte gjetur strehim në ditët më të vështira. Pas këtyre ngjarjeve, Pejgamberi, në një gjendje shumë të mërzitur, tha: "Nuk mund ta di se nga cila nga këto dy fatkeqësi do të digjem, fatkeqësi këto që këto ditë e goditën Ymetin tim". Ai vit, për te ishte i dhembjes e pikëllimit për të.

Kërkimi i një vendbanimi të ri

Abisinia

Jeta në Mekë ishte bërë shumë e vështirë. Torturat që bëheshin ndaj myslimanëve, me kalimin e kohës, sa vinin e shtoheshin. Për këtë shkak, Pejgamberi a.s. filloi të kërkonte një vendbanim të ri. Së pari u dha leje një grupi

Hazreti Hatixhja

Dashuria që Pejgamberi a.s. kishte ndaj Hatixhes, ishte aq e madhe, saqë nuk mundi ta harronte kurrë atë. Ai me çdo rast kujtontembështetjen, miqësinë dhe devotshmërinë e saj. Sepse bashkëshorjta e tij, Hatixhja, në çdo situatë dhe në ditët më të vështira ishte në përkrahja të Pejgamberit. Ajo i kishte besuar atij në ditët kur askush nuk i kishte besuar. Hazreti Aishja, bashkëshortja tjetër e Pejgamberit,e cila i dinte shumë mirë këto ia kishte lakmi Hazreti Hatixhes.

prej pesëmbëdhjetë vetash që të emigronin në Abisini. Ai qe hixhreti-emigrimi i parë i myslimanëve. Myslimanët që kishin mbetur në Mekë, po keqtrajtoheshin edhe më shumë. Aty e kishin shumë të vështirë të kryenin ibadetet. Për këtë arsye, pas një viti një grup tjetër prej nja njëqind vetash, shkoi në Abisini. Mushrikët e Mekës dërguan në Abisini disa përfaqësues, në mënyrë që t'i pengonin të shërngulurit atje.

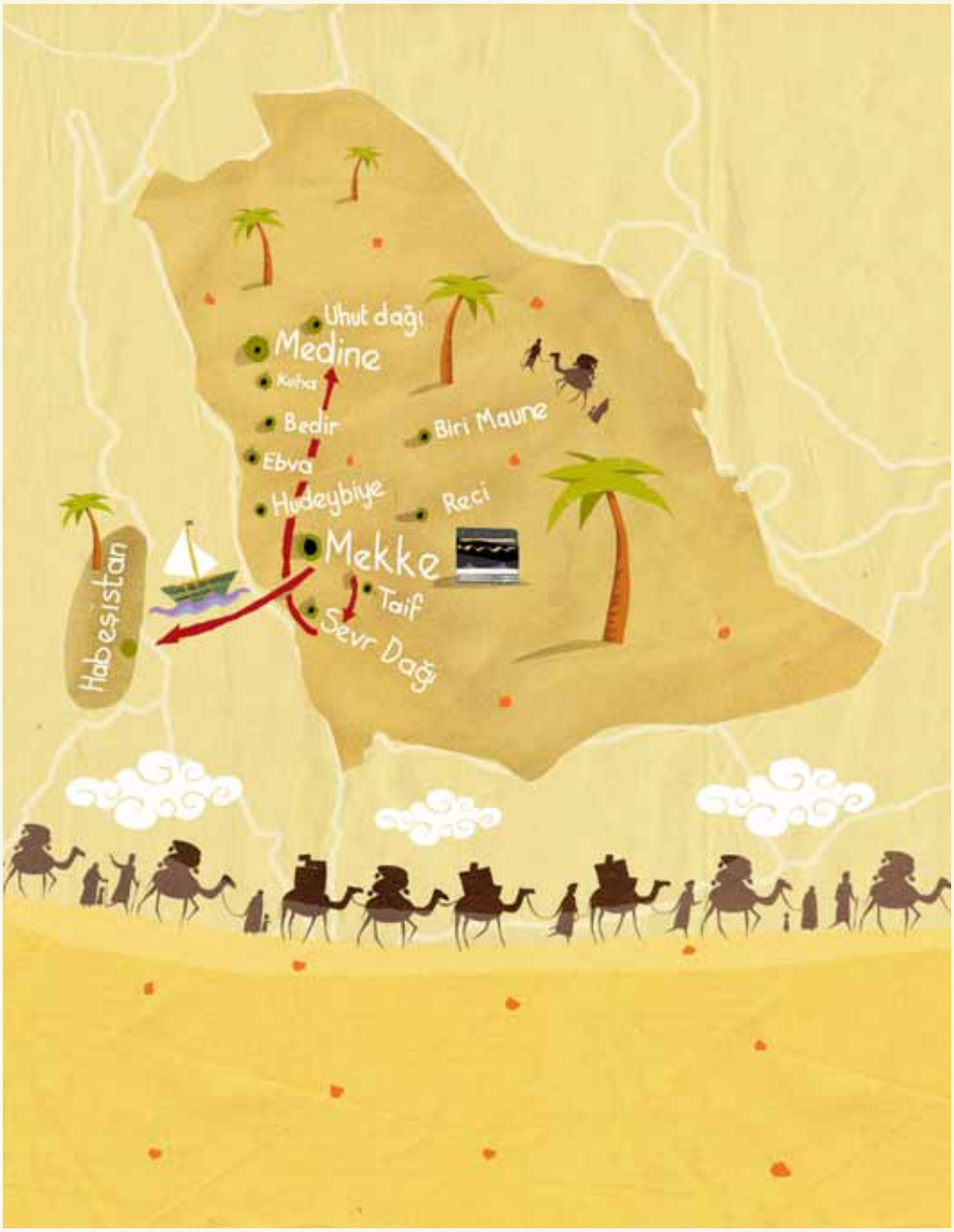
Kur këta përfaqësuesë arritën në Abisini tek mbreti i saj Nexhashiu, atij i dhanë disa dhurata shumë të shtrenjta. Kur i pyeti ai se kush ishin, ata iu përgjigjen:

"Ne vijmë nga Meka. Kemi ardhur këtu për t'i marrë ata persona që kanë ikur nga Meka dhe janë strehuar në vendin tuaj". Nexhashiu u tha atyre: Përse doni t'i merrni këta njerëz"? Ata i thanë Nexhashiut se ata njerëz që kishin ardhur në Abisini, kishin mohuar fetë e gjyshëve të vet dhe po besonin një fe tjetër, madje këtë fe po përpiqen edhe ta përhapin. Prandaj ata kishin ardhur tek ai që t'i pengonin në këtë punë.

Pas një heshtjeje të shkurtër, Nexhashiu u ngrit në këmbë. Një herë i shkoi mendja që myslimanët që kishin ardhur në vendin e tij, t'ua dorëzonte mushrikëve. Një veprim i tillë nuk ishte në përputhje me drejtësinë e tij. Duhej të dëgjonte edhe palën e fajësuar. Pastaj urdhëroi që t'ia sillnin edhe myslimanët që ishin aty.

Nexhashiu u tregoi myslimanëve të gjitha ato që i kishin thënë përfaqësuesit mushrikë. Pastaj i pyeti nëse kishin për të thënë diçka. Nga grupi i myslimanëve, i biri i Ebu Talibit, Xhaferi, u ngrit në këmbë dhe tha:

"Ne ishim zhytur në punë të liga dhe të këqija deri në fyt.

Uhut dağı
Medine
Kuba
Bedir
Biri Maune
Ebva
Hudeybiye
Reci
Mekke
Taif
Sevr Dağı
Habesistan

Nga mesi ynë Allahu na dërgoi një pejgamber, të cilin e njihnim si njeri të sinqertë, besnik, të drejtë dhe të moralshëm. Ky pejgamber kërkon nga ne që ta dimë se Allahu është Një dhe se duhet t'I besojmë Atij, e pastaj ta adhurojmë Atë. Ai, në anën tjetër, na porosit që t'i braktisim putat që adhuronin prindërit tanë. Ai na ka urdhëruar të flasim drejtë, t'i ruajmë amanetet, t'i mbajmë marrëdhëniet farefisnore, të kemi raporte të mira me fqinjët dhe të largohemi nga kërkesa e gjaqeve. Ai na e ka ndaluar që të bëhemi të pamoralshëm, të hamë pasurinë e jetimëve, të dëshmojmë rrejshëm dhe të akuzojmë ndonjë grua të ndershme për amoralitet. Na ka urdhëruar që vetëm Allahut t'I përkulemi dhe asgjë të mos i shoqërojmë Atij. Ne i besuam atij dhe i pranuam thëniet e tij. Ne i pranuam të gjitha ato që Allahu na urdhëroi. Ato që na i bëri hallall, edhe ne i pranuam të lejueshme.

Mirëpo fisi ynë u soll shumë keq ndaj nesh, filluan të na mundonin dhe torturonin. Ata na torturuan në mënyra të ndryshme, vetëm e vetëm që të na kthenin nga besimi/feja. Meqë nuk patëm rrugëdalje tjetër, me lejen e Pejgamberit, u strehuam në shtetin tuaj".

Nexhashiu i dëgjoi me vëmendje ato që thanë ata. Pastaj kërkoi nga Xhaferi që t'i lexonte ajetet që Pejgamberit i kanë ardhura nga Allahu. Xhaferi lexoi një pjesë nga surja Merjem. Pasi dëgjoi ajetet e Allahut, Nexhashiu e kuptoi se ato që patën thënë përfaqësuesit mushrikë, kishin qenë të pavërteta. Pastaj përfaqësuesve u tha se nuk do t'ua dorëzonte myslimanët dhe ata, po të donin, mund të qëndronin në vendin e tij të qetë dhe në liri. Mushrikët i ktheu prapë bashkë me dhuratat që i kishin sjellë. Kështu, mushrikët u kthyen në Mekë duarthatë.

Taifi

Pejgamberi a.s., së bashku me Zejdin, që e kishte birësuar, kishin shkuar në Taif, gjashtëdhjetë kilometra larg Mekës. Qëllimi i tij ishte që të largohej pak nga problemet që kishte në Mekë dhe t'ua shpjegonte Islamin njerëzve të tjerë.

Atyre që ishin mbledhur në Taif, Muhammedi a.s. u kishte shpjeguar për ekzistimin e Allahut dhe që ai vetë ishte pejgamberi i fundit i dërguar nga Allahu. Populli i Taifit reaguan keq dhe i ofenduan Pejgamberin e Zejdin. Fëmijët dhe robërit e atij vendi gjuanin me gurë Pejgamberin. Zejdi e mbronte Pejgamberin s.a. për të mos e goditur gurët. Ata po përpiqeshin të largoheshin disi prej andej. Ngado i kishin goditur gurët, u rridhte gjak. Pejgamberi a.s. ulej në tokë nga dhemdjet dhe gjaku që i rridhte. Sa nisnin të ecnin, përsëri ata vazhdonin të gjuanin me gurë, dhe talleshin me ta.

Pasi arritën të largoheshin prej aty, Pejgamberi dhe Zejdi, të rraskapitur, u ulën nën hijen e një lisi. Pastaj Pejgamberi ynë i dashur tha:

"O Zoti im! Unë tani mbeta pa rrugëdalje dhe pa fuqi. Nevojën dhe dobësinë që kam kundrejt njerëzve, vetëm Ty mund të ta shfaq. Zoti im! Ti je mbrojtësi i të dobëtve. Ti je fuqia e vërtetë dhe vetëm Ti e ruan robin Tënd nga të këqijat".

Pejgamberi i mëshirshëm, madje edhe në atë gjendje që ishte atë ditë as që i mallkoi ata që e goditën me gurë. Sepse ai ka qenë një Pejgamber i dashurisë dhe mëshirës.

Akabeja, Rruga për në Medinë

Në kohën kur, në një anë, Pejgamberi a.s. përpiqej, pa ngurruar dhe pa u zmbrapsur nga vështirësitë, t'ua shpjegonte njerëzve Islamin, ai, në anën tjetër, mundohej të

Mrekullia e Israsë dhe Mi'raxhit

Tre vjet pas bojkotit të rëndë, kur Pejgamberi kishte humbur axhën dhe bashkëshorten, kur u kthye nga Taifi, - mërzia i qe shtuar edhe më shumë. Ato ditë të vështira, I lutej Allahut që ta ndihmonte.

Një natë, kur Pejgamberi a.s. ishte duke bërë ibadet në Qabe, erdhi një engjëll me emrin Xhebrail. Ky melek e mori Pejgamberin nga Meka dhe e dërgoi në Kuds në Mesxhidi-Aksa. Pastaj, së bashku me të, nga Mesxhidi- Aksaja u ngritën ne qiejt e lartë. Kjo quhet mrekullia e Israsë dhe Mi'raxhit. Kjo ngjarje kishte zgjatur fare pak dhe, ende pa aguar, Pejgamberi ishte kthyer në Mekë.

Allahu i Madhëruar atë natë, Pejgamberit dhe të gjithë myslimanëve, ua bëri farz pesë kohët e namazit.

gjente një vendbanim të ri, në të cilin myslimanët të jetonin në lumturi dhe liri.

Një ditë Pejgamberi u takua me disa njerëz që kishin ardhur nga Medina. Atyre u foli për Islamin dhe ata e përqafuan fenë e u bënë myslimanë. Me myslimanët e rinj të Medinës do të ndahej duke bërë një marrëveshje që vitin e ardhshëm të takoheshin në kohën e Haxhit. Vitin tjetër, këtij grupi i ishin bashkuar edhe gjashtë të tjerë dhe ishin bërë dymbëdhjetë veta. Në kohën e Haxhit ata kishin ardhur në Mekë dhe, ashtu sikur ishin marrë vesh, qenë takuar fshehtas në vendin e caktuar. Nga ky grup prej dymbëdhjetë vetash Pejgamberi a.s. mori premtimin se nuk do t'i bënin shok Allahut, nuk do të plaçkitnin, nuk do të kishin punë me gra të këqija. Përveç këtyre, ata i premtuan se nuk do t'i mbysnin vajzat e vogla dhe se nuk do të bënin shpifje. Ata u ndanë përsëri duke bërë marrëveshje që të takoheshin në të njëjtin vend pas një viti.

Për t'u mësuar Islamin banorëve të Medines, së bashku me ta, Pejgamberi a.s. dërgoi atje shokun e tij, Umejr bin Mus'abin. Mus'abi punoi shumë atje dhe bëri të mundur përhapjen e Islamit në Medinë.

Vitin tjetër, nga Medina në Mekë kishin ardhur një grup mylimanësh prej shtatëdhjetë e pesë vetash. Ata me Pejgamberin u takuan në Akabe, një vend jashtë Mekës, dhe

aty i bënë thirrje që ai të shkonte në Medinë. Pejgamberi në Akabe kishte shkuar me xhaxhanë e tij, Abbasin. Abbasi u kthye kah medinasit dhe u tha:

"Ky është biri i vëllait tim dhe unë këtë e dua shumë. Ne e ruajmë dhe e mbrojmë këtu. Kam frikë që, nëse vjen me ju, në Medinë mund t'i ndodhë ndonjë fatkeqësi. Nëse ju besoni në vetveten tuaj, që në Medine do të keni mundësi ta mbroni nga armiqtë, atëherë le të vijë me ju. Përndryshe, le të qëndrojë në Mekë".

Pejgamberi a.s. fjalëve të xhaxhait, u shtoi edhe këto:

"Ajo që dua nga ju, është që të mos i shoqëroni asgjë Allahut dhe ta adhuroni Atë. Përveç kësaj, dua tëmë mbroni mua dhe shokët" e pastaj lexoi ca ajete nga Kurani.

Medinasit i premtuan Pejgamberit a.s. që do të mbronin atë dhe shokët e tij, sikurse familjet e veta, se gjithmonë do të bënin punë të mira dhe se do t'ua tërheqnin vërejtjen atyre që do të bënin të këqija. Ata e ftuan Pejgamberin të shkonte në Medinë. Pas kësaj marrëveshjeje të fshehtë në Akabe, Muhamedi a.s. i urdhëroi myslimanët që të emigronin në Medinë.

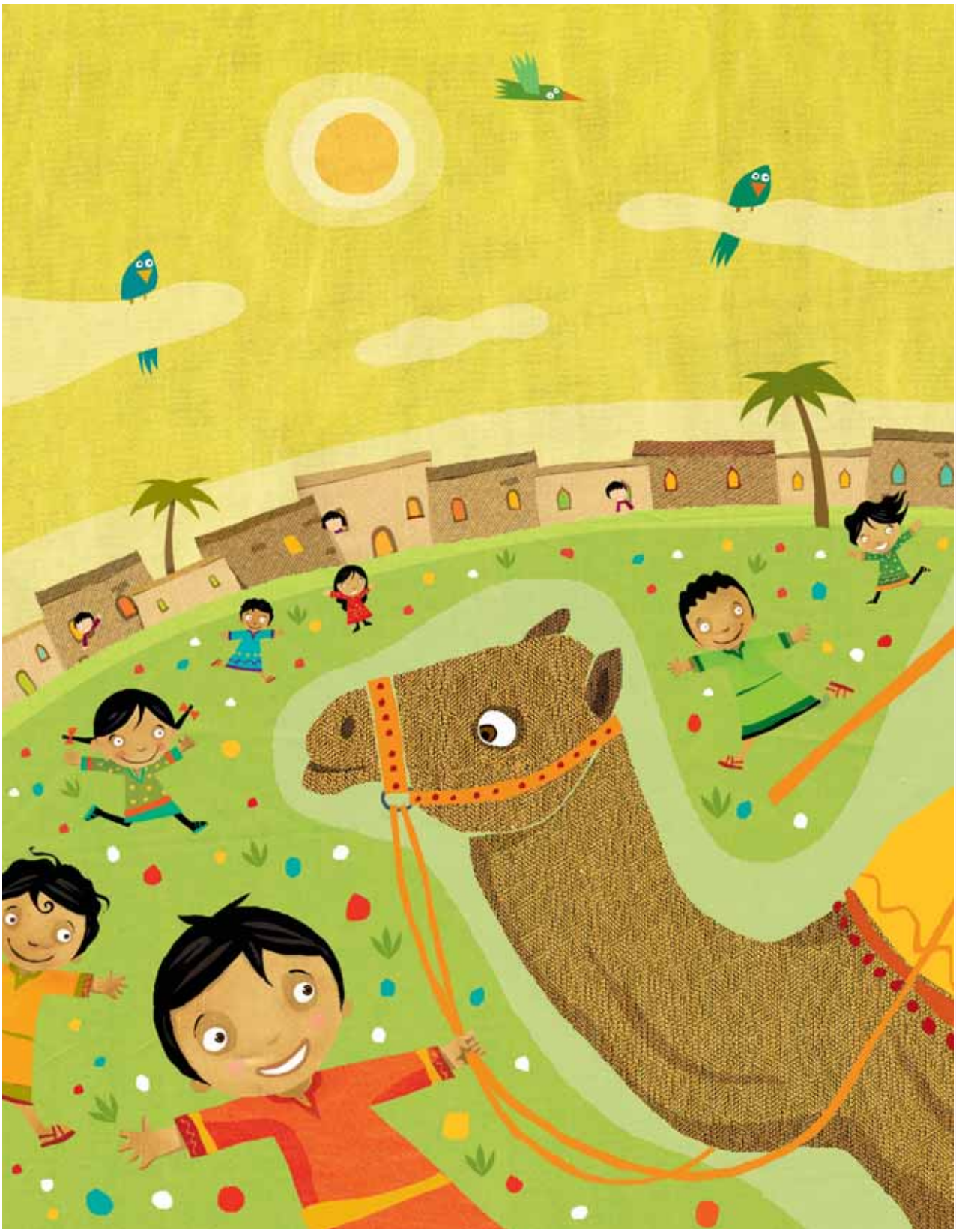
Namazi

Çdo mysliman, qoftë mashkull a femër, kur të hyjë në moshën madhore, e ka obligim që t'i falë pesë kohët e namazit në ditë. Edhe në ditën e xhuma, falja e namazit të xhumasë është farz. Kurse falja e namazit në Ramazan dhe bajrame është vaxhib. Mosfalja e namazit pa pasur një shkak të arsyeshëm, është mëkat e madh.

"Ti, lexo atë që po të shpallet nga libri (Kurani), fale namazin, vërtet namazi largon nga të shëmtuarat dhe të irituarat, e përmendja e Allahut është më i madhi (nga adhurimet); Allahu e di ç'punoni ju".

(Sure: Ankebut; ajeti 45)

PJESA E KATËRT

HIXHRETI – EMIGRIMI NË MEDINË

Shkojmë për t'u kthyer

Kur Islami zuri e po përhapej edhe jashtë Mekës, mushrikët kishin vendosur ta mbysnin Pejgamberin. Ata do të mblidhnin nga një person të çdo fisi dhe do ta sulmonin, kështu që nuk do të kuptohej se kush do ta kishte mbytur. Kur Pejgamberi ishte informuar për këtë plan të tyre, ai kishte përgatitur vetë një plan të çuditshëm.

Pejgamberi a.s., bashkë me dostin e tij, Ebu Bekrin, që e kishte shok shpirti, u nisën drejt shpellës Thevr, e cila ishte në drejtim të kundërt të Medinës, derisa të tjerët ende po flinin. Aliun e kishin lënë në Mekë, në mënyrë që t'ua kthente pronarëve gjërat që mekasit i kishin lënë tek ai amanet. Atë natë hazreti Aliu kishte fjetur në shtratin e Pejgamberit a.s., në mënyrë që t'i mashtronte mushrikët. I biri i Ebu Bekrit, Abdullahu, do t'i informonte ata se ç'po

Kur Pejgamberi ishte fshehur në shpellën Thevr, bashkë me Ebu Bekrin, një grup që po i kërkonte ata, përpak t'i gjenin se ku ishin fshehur. Ata kishin arritur deri në hyrje të shpellës dhe, vetëm po të futnin kokën brenda, do t'i kishin parë se ishin aty, mirëpo Allahu i mbrojti ata.

Nëse nuk e ndihmoni atë (Muhammedin s. a. w. s.), atë pra e ka ndihmuar All-llahu, kur e përzunë ata që nuk besuan të dytin prej dyve. Kur ishin në shpellë, ai (Muhammedi s. a. w. s.) i tha shokut të vet (Ebu Bekrit r. a.): Mos u brengos, vërtet All-llahu është me ne! E All-llahu zbriti qetësinë (sekinen) e Vet mbi të, dhe e fuqizoi me fuqi që ju nuk e patë dhe e bëri fjalën e atyre që nuk besuan më të ultën, kurse fjala e All-llahut është më e larta. All-llahu është i Fuqishmi, i Urti.

(Sure: Tevbe; ajeti 40)

ndodhte në Mekë, sa kohë të ishin në shpellë. Ndërkohë Amri, një bari që i ruante delet, do t'i sillte dhentë në rrëzë të bjeshkës Thevr për t'i kullotur, dhe Pejgamberit e Ebu Bekrit do t'u jepte qumësht, po edhe do të fshinte gjurmat e Abdullatut, për t'i mashtruar mushrikët.

Në mbarim të ditës së tretë, Urejkidi, i biri i Abdullahut, do të merrte dy deve dhe do të shkonte në rrëzë të bjeshkëve Thevr dhe do t'u printe Pejgamberit dhe Ebu Bekrit për t'ua treguar rrugën. Të nesërmen, kur në shpellë erdhi Abdullahu, i biri i Ebu Bekrit, i rrëfeu Pejgamberit a.s. për gjithçka kishte ndodhur në Mekë:

"Kur erdhën mushrikët në mëngjes tek shtëpia e Pejgamberit, u habitën kur në shtratin e tij panë Aliun. Ata u sollën keq ndaj Aliut r.a. dhe e burgosën për një kohë. Kur e panë se nuk do të mësonin asgjë prej tij, erdhën tek ne dhe kërkonin informacione, por, kur u bindën se kërkesa e tyre ishte e kotë, ikën. Përveç kësaj, ata theksuan se kush ua sjell atë (Pejgamberin) të vdekur ose të gjallë, do t'i jepnin si shpërblim njëqind deve. Të gjithë ata që dëgjuan këtë, dolën në rrugë për t'ju kërkuar".

Ata që nuk e gjetën Pejgamberin në shtëpinë e tij, të tërbuar, filluan ta kërkonin gjithandej. Pastaj, një grup prej tyre shkuan deri tek shpella ku ishte fshefur Pejgamberi. Po ta futnin vetëm pak kokën brenda, do të shihnin Pejgamberin dhe Ebu Bekrin. Mirëpo, Allahu i mbrojti ata me një ushtri të paparë. Ata u kthyen mbrapsht pa i parë.

Ishte dita e tretë në shpellë. Sikurse patën vendosur, që në

mëngjes Urejkidi, i biri i Abdullahut, do t'i sillte devetë, prandaj të gjithë së bashku dolën në rrugë për në Medinë.

Pejgamberi e kishte shumë të vështirë të ndahej nga qyteti i Mekës, në të cilin kishte lindur dhe ishte rritur. Ai do të linte aty dhembjet, gëzimet, shpresat e iluzionet e tij dhe do ta braktiste qytetin. Kurse, në anën tjetër, vazhdonin ende torturat që u bënin myslimanëve në Mekë. Ata nuk mund t'i realizonin lirshëm Urdhrat e Allahut. Edhe pse për ta ishte shumë e vështirë ndarja nga Meka, prapëseprapë Medina ishte një derë shprese e tyre. Aty do të jetonin dhe të shpjegonin Islamin, më të qetë. Pejgamberi a.s. këto i mendonte, derisa hipur mbi deve, po ndahej nga Meka. Një çast u ndal dhe shikoi gjatë e gjatë nga Meka e tha:

"Mekë, ti je qyteti më i bukur për mua në sipërfaqen e tokës. Po të mos më ndanin prej teje, unë kurrë nuk do të largohesha. Një ditë do të kthehem përsëri këtu".

Kishin dalë të sakta fjalët e Verekas. Pejgamberi ishte detyruar në moshën pesëdhjetë e tre vjeç, të ndahej nga vendlindja.

Të gjithë e pritnin Atë

Ishin bërë tetë ditë që kur kishin dalë nga shpella Thevr Pejgamberi dhe Ebu Bekri. Ata ditën, nga të nxehtët, pushonin, kurse gjatë natës ecnin. Pas një udhëtimi të lodhshëm, kishin arritur në fshatin Kuba, tre kilometra larg Medinës.

Hazreti Omeri ishte i shkathët dhe trim. Ai nuk mund ta pranonte të ndahej nga Meka fshehurazi. Përgatiti shpatën, mori harkun dhe shigjetat e shkoi në Qabe. Pastaj iu drejtua atyre që ishin atje:

"O mushrikë, unë po emigroj në Medinë. Ai që do t'i lërë fëmijët e vet jetimë, gratë të veja dhe nënat me lot në sy, le të vijë prapa asaj kodrës për t'u përleshur me mua. Unë ju pres". Mirëpo, as edhe një person nuk pati guxim t'i shkonte mbrapa.

Kur Pejgamberi a.s., gjatë emigrimit të tij, kishte arritur në vendin Ranuna, në mes Kubas dhe Medinës, afër njëqind myslimanëve ua fali namazin e parë të xhumasë dhe aty këndoi edhe hutben. Kësaj xhamie, sot i thuhet Xhamia e Xhumasë.

Myslimanët e Medinës ishin njoftuar për largimin e Pejgamberit nga Meka. Çdo ditë dilnin në ndonjë vend të lartë të Medinës dhe shikonin rrugët me padurim.

Një ditë, derisa po shikonin rrugët, nga larg panë se po vinin dy veta. Ata ishin hazreti Ebu Bekri dhe Pejgamberi a.s.

Myslimanët e Medinës, ardhjen e Pejgamberit e pritën me gëzim dhe dashuri të madhe. Fëmijët, këndonin në një zë: "Mirë se na erdhe, i dashuri Pejgamber". Medina ishte shndërruar në një vend feste.

Kur erdhi Pejgamberi në Medinë, të gjithë kërkonin t'u shkonte mysafir. I thoshin: "Pejgamberi ynë i Dashur, eja tek ne". Kurse ai, e la të lirë devenë e tij dhe tha se në shtëpinë e kujt do të ndalej deveja, mysafiri i tij do të ishte.

Me këtë veprim ai nuk deshi të hidhëronte askënd. Deveja eci sa eci dhe, më në fund, diku u ul. Shtëpia më e afërt ishte ajo e Ebu Ejjub El Ensariut. Nuk kishe ç'të thoshe për gëzimin që kishte, Ebu Ejjubi. Pritja e Pejgamberit dhe Ebu Bekrit si mysafirë të tij, atë do ta gëzonte shumë.

Pejgamberi a.s. ndenji si mysafir për një kohë në shtëpinë e Ebu Ejjubit.

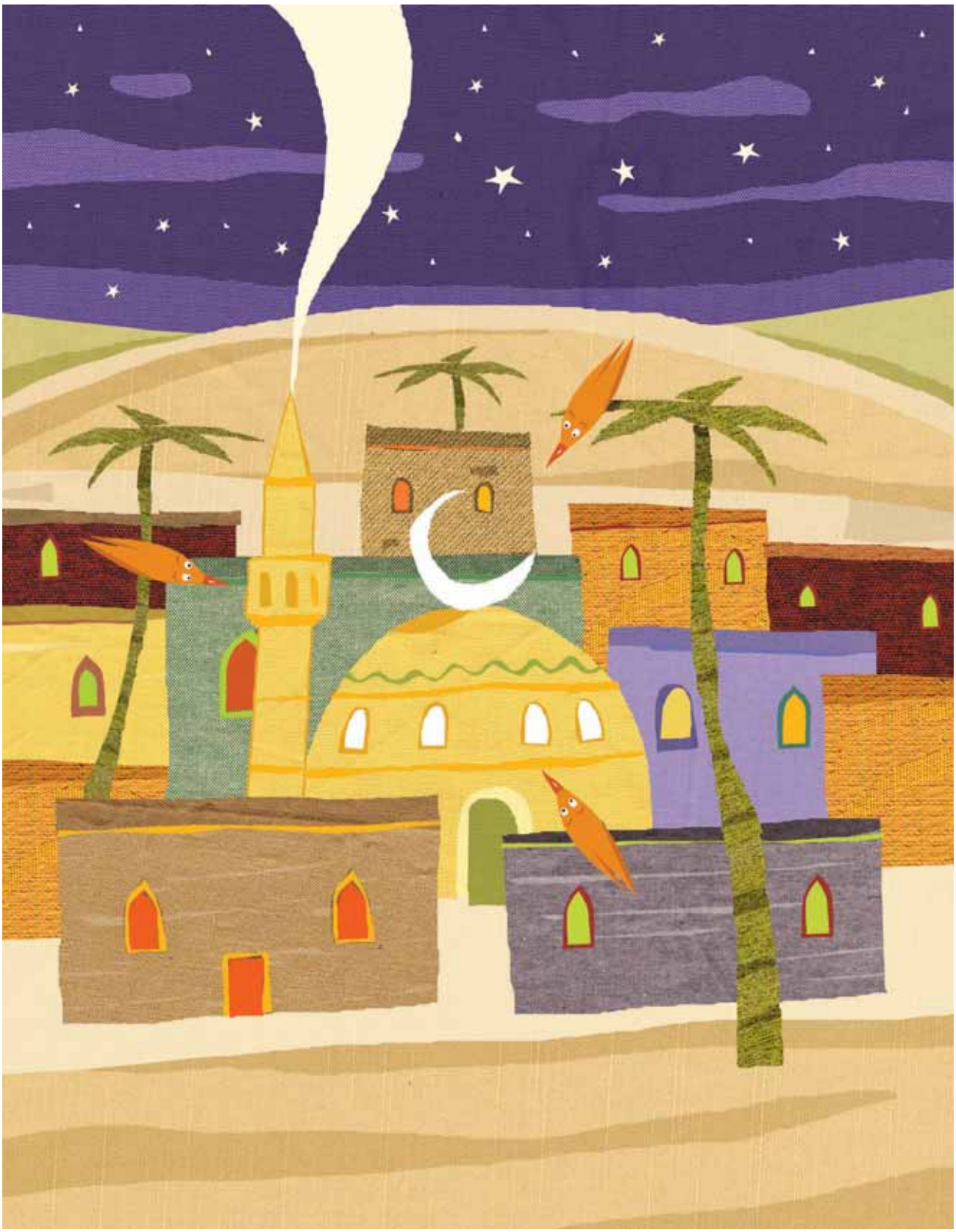
Kur Pejgamberi a.s. kishte ardhur në Medinë, vajzat e vogla e kishin pritur duke kënduar këtë poezi:

Agoi Hëna
Katërmbëdhjetëshe
Nga ai vend i mirësisë
Sa të gëzuar po të presim
Falimenderit Perendisë

Je si Dielli je si Hëna
Ti je dritë e ti je nur
T'bukur si ty s'kemi parë
Muhamed, oj fytyrë e gëzuar

Varri i Ebu Ejjub El Ensariut, i cili në kohën e hixhretit e kishte marrë mysafir në shtëpi Pejgamberin, tani gjendet në Stamboll, pranë xhamisë Ejjub Sulltan. Kur kishte ardhur në Stamboll, aty kishte rënë shehid.

PJESA E PESTË

MEDINA
QYTET I NJË QYTETËRIMI

Po themelohet një qytetërim

Emri i vjetër i Medinës ishte Jethrib. Ky ishte një vendbanim i rëndësishëm edhe pa bërë hixhret Pejgamberi ynë. Bashkërisht, aty jetonin fiset hebreje dhe arabe. Në popull kishte besime të ndryshme. Midis fiseve nuk kishte një unitet. Vazhdonin armiqësitë midis tyre, që buronin nga shkaqe të ndryshme.

Xhamia

Puna e parë që bëri Pejgamberi a. s. në Medinë, ishte ndërtimi i një xhamie.

Xhamia në jetën e myslimanëve nuk ishte një vend ku vetëm bëhej ibadet. Në të njëjtën kohë ishte një vend i shenjtë, ku myslimanët bisedonin dhe ku, në rast nevoje, strehoheshin skamnorët. Xhamia, në të njëtën kohë, ishte

Kur Pejgamberi erdhi në Medinë, në vendin ku u ndal deveja, ndërtoi një xhami. Ajo xhami e ndërtuar aty, quhet Mesxhid-i Nebevi – Xhamia e Pejgamberit.

Ezani
Allahu Ekber (4 herë)
Esh'hedu en La ilahe il-lallah (2 herë)
Esh'hedu enne Muhammeden Resulullah (2 herë)
Hajje als'salah (2 herë)
Hajje ale'l felah (2 herë)
Allahu Ekber (2 herë)
La ilahe il'lallah (1 herë)

Allahu është më i Madhi
Dëshmoj se nuk ka zot tjetër përveç Allahut
Dëshmoj se Muhammedi është i Dërguar i Tij
Ejani në namaz
Ejani në shpëtim
Allahu është më i Madhi
Ska zot tjetër pëvec Allahut.

një institucion arsimimi. Myslimanët aty i diskutonin dhe i zgjidhnin problemet ditore me të cilat ballafaqoheshin.

Ezani

Numri i myslimanëve rritej nga dita në ditë. Xhamia mbushej përplot dhe nuk mund t'i plotësonte më nevojat. Për të njoftuar për kohët e namazit dhe për t'i ftuar myslimanët për ibadet, kishte nevojë për një njoftim publik. Të krishterët për kohët e ibadetit njoftonin duke i rënë kambanës, ndërsa hebrenjtë duke i fryrë borisë. Për këtë arsye nuk duhej të ishin kambana dhe boria. Gjithashtu nuk u konsiderua e përshtatshme as ndezja e zjarrit apo nxjerrja e bajrakut.

Çështja gjeti zgjidhje me ëndrrën që kishte pari Abdullahu, i biri i Zejdit, dhe disa nga ashabët. Në ëndërr Abdullahut i ishin mësuar fjalët e ezanit. Secili ia shpjegoi Pejgamberit a.s. ëndrrën që kishte parë. Edhe ai i vërtetoi këto. Prandaj, Pejgamberi a.s. kërkoi që ezani t'i mësohej Bilallit dhe që ai ta thërriste ezanin. Sepse zëri i Bilallit ishte i bukur dhe kumbues.

Ezanin e këndonte (e thërriste) Bilalli dhe me atë zë të bukur i ftonte myslimanët për ibadet.

Vendbanimi

Pejgamberi a.s. në Medinë përgatiti një plan të ri vendbanimi për ata që u shpërngulën. Myslimanët e Medinës tokat e tepërta që kishin, ua falën myslimanëve që kishin bërë hixhret. Pejgamberi a.s. vendosi të shpërngulurit në ato toka.

Vëllazëria

Pejgamberi s.a. e dinte se duhej të bashkoheshin të gjithë myslimanët. Sepse vetëm në këtë mënyrë mund t'i pëeballonin vështirësitë. Ata që u shpërngulën nga Meka, u quajtën Muhaxhirë, kurse ata që i pritën në Medinë dhe u ndihmuan atyre, u quajtën Ensarë. Muhaxhirët në Medinë ishin në kurbet. Gjithçka që kishin, e kishin lënë në Mekë. Disa atje kishin lënë gratë, fëmijët, e disa pasurinë e pronat. Pejgamberi a.s. ensarët dhe muhaxhirët i shpalli vëllezër. Gjithsecili për vete zgjodhi një vëlla. Kur u vëllazëruan muhaxhirët, u përballua vështirësia ekonomike. E ensarët ndienin kënaqësinë e lumturisë që po ndihmonin ata që ishin në situatë të vështirë.

Në këtë mënyrë Pejgamberi a.s. kishte siguruar që myslimanët të ndihmoheshin në mes tyre dhe që të bëheshin një shoqëri e fortë në çdo aspekt kundër armiqve të brendshëm dhe të jashtëm.

Të jeturait bashkërisht

Mushrikët e Mekës kërkonin rastin që të sulmonin Medinën. Myslimanët u bashkuan midis tyre, po e ndienin të nevojshme të bashkoheshin edhe kundër palës së jashtme.

Numri i banorëve të Medinës ishte rreth dhjetë mijë. Një pjesë e banorëve ishin hebrenj. Hebrenjtë përbënin një forcë të madhe. Krahas tyre, në Medinë kishte edhe arabë që nuk ishin myslimanë. Pejgamberi a.s., duke u takuar me të gjitha grupet, e bëri të qartë se në Medinë mund të jetonin bashkarisht në paqe. Pas takimeve e bisedimeve të përbashkëta, ata nënshkruan një marrëveshje.

- ***Myslimani është vëllai i myslimanit. Atij nuk i bën keq, atë nuk ia dorëzon armikut. Kush plotëson një nevojë të vëllait mysliman, edhe Allahu atij i plotëson një nevojë. Kush e shpëton myslimanin nga një situatë e vështirë, edhe Allahu e shpëton atë prej një nga situatat e vështira të Ditës së Gjykimit. Kush i mbulon një mangësi myslimanit, edhe Allahu i mbulon mangësinë e tij atij Ditën e Gjykimit.***
- ***Më i miri nga ju, është ai që është me moralin më të mirë.***
- ***Mos u ndani nga drejtësia, sepse drejtësia shpie në mirësi, e mirësia në Xhenet. Shmangiuni gënjeshtrës, sepse gënjeshtra shpie në keqbërje, e keqbërja në Xhehenem.***
- ***Ai që fle i ngopur derisa fqinji i tij është i uritur, nuk është prej nesh.***

Hadith:

Fjalët e Pejgamberit a.s. quhen Hadith dhe për myslimanët janë burimi i dytë, pas Kuranit.

Hadithe të zgjedhura:

• Islami është ngritur mbi pesë themele: Të dëshmosh se nuk ka zot përveç Allahut dhe se Muhamedi është robi dhe i dërguari i Tij, të falësh namazin, të japësh zekatin, të agjërosh Ramazanin dhe, për ata që kanë mundësi, të vizitojnë Qabenë.

• Më i miri nga njerëzit është ai që është i dobishëm për njerëzit.

• Xheneti është nën këmbët e nënave.

• Pastërtia është pjesë e besimit.

• Ai që nuk i do të vegjlit e nuk i respekton të moshuarit, nuk është prej nesh.

Sipas asaj marrëveshjeje, myslimanët dhe hebrenjtë do të kishin të drejta të barabarta; nëse një hebreu i shkaktohej dëm, atij do t'i ndihmonin edhe myslimanët edhe hebrenjtë. E njëjta gjë vlente edhe për myslimanët. Sipas marrëveshjes, nga ndonjë sulm që do të vinte nga jashtë, qytetin do ta mbronin bashkërisht. Në raste mospajtimi në mendime, çështjen do ta zgjidhte Pejgamberi a.s..

Në raste mospajtimesh, me këtë marrëveshje Pejgamberi

a.s. ishte pranuar për gjykatës. Më tutje, sipas kësaj marrëveshjeje, secili do të praktikonte shlirshëm fenë e tij.

Marrëveshja i kishte dhënë fund luftës qytetare në Medinë. Në fund, në këtë marrëveshje fitues kishte dalë Pejgamberi a.s. dhe myslimanët.

Të gjithë u bënë nxënës

Kr u ndërtua xhamia e Pejgamberit, me kërkesë të Muhamedit a.s., pranë saj u bë një pjesë për fjetje. Kjo pjesë u quajt Suffe. Kjo ishte një shkollë dhe mësuesi i tyre ishte Pejgamberi a.s. Prej tij myslimanët mësonin Kuranin, dhe aty formoheshin në çdo aspekt. Në një anë mësonin dhe, në anën tjetër, përgatiteshin për t'i mësuar të tjerët.

Ramazani

Muaji i Ramazanit për myslimanët është muaj i ibadetit. Ta kalosh këtë muaj me agjërim, është Urdhër i Allahut të Madhëruar.

Agjërimi, një vit e gjysmë pas hixhretit, u është bërë obligim myslimanëve me këtë ajet: "O ju që besuat, agjërimi ju është bërë obligim sikurse ishte obligim edhe i atyre që ishin para jush, kështu që të bëheni të devotshëm". (sure Bekare, 183).

Pejgamberi a.s. këtij muaji i kushtonte një rëndësi të veçantë. Gjatë ditës agjëronte, gjatë natës bënte shumë ibadet. Nevojtarëve u ndihmonte, të varfrit i veshte dhe i ftonte në sofrën e iftarit.

Agjërimi, një vit e gjysmë pas hixhretit, u është bërë obligim myslimanëve me këtë ajet: "O ju që besuat, agjërimi ju është bërë obligim sikurse ishte obligim edhe i atyre që ishin para jush, kështu që të bëheni të devotshëm".

(sure Bekare, 183).

Zoti ynë, na jep të mira në këtë jetë, të mira edhe në botën tjetër, dhe na ruaj prej dënimit me zjarr.

(sure Bekare, 201)

Zoti ynë! Më fal (gabimet) mua edhe prindërve të mi, fali edhe të gjithë besimtarët, ditën kur jepet llogaria.

(sure Ibrahim, 41)

Kurani është shpallur në këtë muaj, në natën e Kadrit. Myslimanët këtë muaj e kalojnë duke bërë ibadet, duke falur namazin e teravisë, duke bërë dua, duke kënduar Kuran dhe duke u ndihmuar midis tyre.

Myslimanët e pasur, një pjesë të caktuar nga pasuria dhe paratë e tyre, ua japin të varfërve në formë të zekatit. Zekati është një nga pesë shtyllat e Islamit dhe është bërë obligim dy vjet pas hixhretit. Edhe në Kuran të shumtën përmendet bashkë me namazin: "Falni namazin dhe jepni zekatin..." (sure Bekare, 43).

Armiqësia vazhdon

Vitet që myslimanët i kishin kaluar në Mekë, ishin bërë vite të durimit. Vazhdimisht kishin presion e dhunë nga pabesimtarët, dhe detyroheshin të duronin mundimet e tyre. Pejgamberi ynë, Muhamedi a.s., nga myslimanët kishte

kërkuar të duronin, ua kishte ndaluar t'u përgjigjeshin me luftë. Kurse pabesimtarët myslimanëve Mekën ua kishin bërë të ngulfatshme, dhe myslimanët i kishin vënë në vështirësi të papërballueshme.

Ndërkaq në Medinë myslimanët kishin gjetur sigurinë e tyre dhe kishin thmeluar shtetin e tyre, po edhe me fqinjët e tyre jetonin në paqe. Pejgamberi a.s. Islamin e shpjegonte me mirësi, në asnjë mënyrë nuk përdorte hile e dhunë, nuk i pëlqente lufta. Njerëzit i ftonte të bëheshin të ditur dhe të këndonin Kuran. Dëshironte që njerëzit, me vendimin e tyre të lirë, të zgjidhnin besimin që e duan.

Pabesimtarët e Mekës nuk mund ta përbinin këtë situatë dhe, në mënyrë të fshehtë, përgatiteshin për luftë kundër myslimanëve. Për të penguar atë rrezik, Pejgamberi a.s. donte t'i fuste nën kontroll rrugët tregtare të mekasve. Karvanet bartnin edhe armë, dhe Pejgamberi a.s. e dinte se ato armë do të përdoreshin kundër myslimanëve.

Momenti i kthesës, Bedri

Mundësia për të hyrë në luftë me mekasit, ishte e madhe. Për këtë arsye Pejgamberi a.s. kalonte ditë të mërzitshme.

Pasi mbaroi përgatitjet, Pejgamberi a.s. mori rrugë dhe me treqind e pesë shokë arriti në vendin e quajtur Bedër. Edhe pabesimtarët kishin përgatitur një ushtri prej një mijë vetash dhe kishin marrë po atë rrugë.

Në ato çaste Pejgamberit a.s. iu bashkua Hudhejfe. Ai tregoi se, bashkë me babanë kishin udhëtuar me qëllim që të merrnin pjesë në ushtri. Ata i kishin kapur pabesimtarët,

Kujtoni kur kërkuat ndihmë prej Zotit tuaj, e Ai ju është përgjigjur: "Unë do t'ju ndihmoj me një mijë engjëj që vijnë një pas një (grup pas grupi)".

(sure El-Enfal, 9)

Lidhur me robërit e zënë në Bedër, Pejgamberi a.s. kishte një mendim dhe tha: "Ata që dinë shkrim e lexim, do të lirohen nëse u mësojnë shkrim e lexim dhjetë fëmijëve myslimanë". Në këtë mënyrë edhe robërit do të fitonin lirinë, edhe fëmijët do të mësonin të shkruanin e të lexonin.

Me fitoren e Bedrit zëri i myslimanëve jehoi gjithandej Arabisë. Tash fillonte periudha e përhapjes së Islamit.

po, kur kishin dhënë fjalën se nuk do të merrnin pjesë në ushtrinë islame, i kishin lënë të lirë.

Pejgamberi a.s. kishte nevojë për ushtarë. Megjithatë, atyre u tha të mbanin fjalën e dhënë, të mos merrnin pjesë në luftë dhe të ktheheshin në Medinë.

Kur Pejgamberi a.s. pa prej së largu se po vinin pabesimtarët menjë ushtri të fortë, tha duke u lutur:

"Allahu im, ja Kurejshët! Ata po vijnë me krenari e mendjemadhësi, po dalin kundër Teje, po përgënjeshtrojnë Pejgamberin Tënd. Allahu im, na ndihmo ne! Nëse pajtohesh që ai grusht myslimanësh të shkatërrohen, e më pastaj të mos mbetet kush për të të Të bërë ibadet Ty".

Pejgamberi a.s. në Bedër ushtrinë islame e futi në sistemin e luftës. Vendi ku ndodheshin, ishte një ranishtë. Lidhur me këtë, ashabi Hubab e pyeti Pejgamberin: "A me Urdhër të Allahut apo me vendimin tuaj personal e keni caktuar këtë vend?". Kur Pejgamberi a.s. i tha se ishte vendimi i tij, Hubab tha: "Ky vend nuk është i përshtatshëm për luftë. Na lejo e të vendosemi në atë gropë të Bedrit dhe t'i mbyllim gropat përreth". Ky propozim u pranua, dhe ushtria menjëherë u vendos tek vendi ku ishin gropat.

Ndërkohë, Pejgamberi a.s. i mblodhi ensarët dhe muhaxhirët dhe deshi të mësonte se ç'mendonin ata për punën e luftës. Pas diskutimeve të ndërsjella, të gjithë e shprehën lidhshmërinë ndaj Pejgamberit a.s..

Pejgamberi ynë, megjithëse kishte bërë të gjitha përgatitjet, nuk donte të bëhej luftë. Tek pala e armikut e dërgoi Omerin dhe u propozoi të hiqnin dorë nga lufta. Pabesim-

tarët i mendonin të pafuqishëm myslimanët, dhe mendonin se ai ishte një rast i mirë për t'i shkatërruar ata. Për këtë arsye, ata thanë se i nuk do të hiqnin dorë kurrsesi nga lufta.

Lufta filloi dhe, pas katër-pesë orësh, përfundoi. Ushtria e pabesimtarëve pësoi disfatë të rëndë. Përderisa nga myslimanët kishin rënë katërmbëdhjetë shehidë (dëshmorë), nga pala e pabesimtarëve ishin vrarë shtatëdhjetë e dy persona, përfshirë këtu edhe Ebu Xhehlin. Allahu i Madhëruar kishte dërguar ndihmën e Tij. E kishte pranuar lutjen e Pejgamberit a.s..

Përvoja e hidhur, Uhudi

Kishte kaluar një vit. Në Medinë kishte arritur lajmi se pabesimtarët e Mekës po bënin përgatitje për sulm. Myslimanët u mblodhën për të diskutuar çështjen. Në mbledhje mori fjalë Hamzai, mixha i Pejgamberit a.s., i cili kërkoi që lufta të bëhej jashtë Medinës. Edhe disa të rinj përkrahën Hamzanë, kurse Pejgamberi a.s. theksoi se ishte i mendimit që ata të bënin luftë mbrojtëse. Meqë shumica ishin ithtarë të luftës në shesh, Pejgamberi a.s. e pranoi atë. Vendosën që armikun ta prisnin jashtë Medinës.

Ndërkohë erdhi lajmi se mekasit, me një ushtri prej tremijë ushtarësh të pajisur shumë mirë, i ishin afruar mjaft Medinës. Vinin të hakmerreshin për disfatën që kishin pësuar në Bedër.

Pejgamberi a.s. dhe shokët e tij u nisën pasi falën namazin e xhumasë. Të nesërmen, në kohën e namazit të sabahut, arritën në vendin ku gjendej kodra Uhud. Myslimanët ishin një

Gjatë luftës së Uhudit, komandanti i ushtrisë së pabesimtarëve, Ebu Sufjani, para se të fillonte, ensarëve u kishte dhënë këtë ofertë: Medinas! Ne nuk kemi punë me ju. Tërhiquni, mos qëndroni midis nesh dhe Muhamedit. Ensarët kishin refuzuar me vendosmëri atë ofertë.

Kur Pejgamberi a.s. u plagos në luftën e Uhudit, ata që ishin pranë tij, deshën t'i mallkonin pabesimtarët. Pejgamberi u tha: "Unë nuk jam dërguar që të mallkoj. Unë jam dërguar si mëshirë, që t'i thërras njerëzit në rrugë të drejtë". Dhe u lut duke thënë: "Allahu im, tregoju atyre rrugën e drejtë, ata nuk e dinë të vërtetën".

mijë veta, mirëpo gjatë rrugës hoqën dorë treqind veta dhe u ndanë prej ushtrisë. Ata nga pamja ishin myslimanë, por në të vërtetë ishin mynafikë që nuk besonin. Qëllimi i tyre ishte që myslimanët t'i kaplonte frika dhe pesimizmi.

Ishte viti 625. Në vendin e quajtur Uhud, afër Medinës, u ndeshën dy ushtritë. Arsyeja pse pabesimtarët i ishin afruar kaq shumë Medinës, ishte synimi i tyre që, pasi t'i mundin myslimanët, të plaçkitnin qytetin. Po Pejgamberi a.s. kishte marrë të gjitha masat dhe kishte menduar madje edhe detajet më të imëta. Kishte zgjedhur pesëdhjetë shigjetarët më të mirë dhe i kishte vendosur në një kodrinë strategjike, që ishte në anën e majtë. Në krye të tyre pati caktuar Abdullahun, të birin e Xhubejrit. Atyre u pati thënë: "Me shigjetat tuaja na mbroni ne nga kalorësit e pabesimtarëve. Mos i lejoni të na sulmojnë nga ana e prapme. Qoftë të fitojmë, dhe qoftë të mos e fitojmë luftën, ju mos lëvizni kurrsesi nga vendi juaj. Madje edhe nëse shihni se na vrasin, mos ejani për ndihmë."

Lufta filloi dhe brenda disa orësh, pabesimtarët pësuan humbje të rëndë. Mirëpo, pas një kohe, taktika e luftës ndërroi. Myslimanët u gjendën midis dy grupeve të pabesimtarëve, për shkak se shumica e shigjetarëve që Pejgamberi a.s. kishte vendosur në kodër, i kishin braktisur vendet e tyre duke menduar se, sido qoftë, lufta ishte fituar.

Pasoja mosdëgjimit të Pejgamberit a.s. ishte shumë i rëndë. Ranë shehidë rreth shtatëdhjetë myslimanë, përfshirë edhe hazreti Hamzanë. Pejgamberit a.s. i ishte çarë buza dhe i ishte thyer një dhëmb. Myslimanët shpëtuan vetëm pasi u strehuan në kodrën Uhud. Ndërkaq, pabesimtarët, pa hyrë

në Medinë, me mendimin se kishin nxjerrë hakun e Bedrit, u tërhoqën dhe u kthyen në Mekë.

Myslimanët dolën nga vendi ku ishin strehuar, dhe, kur zbritën në fushën e luftës, panë se të gjithë myslimanët e rënë dëshmorë, ishin torturuar dhe masakruar. Kufomat i varrosën në fushën e betejës dhe, të pikëlluar, u kthyen në Medinë.

Për shkak të atyre shigjetarëve që nuk i ishin përmbajtur këshillës së Pejgamberit a.s., myslimanëve u iku nga dora fitorja që kishin arritur. Myslimanët në atë luftë kishin paguar çmimin e hidhur për mosbindjen ndaj komandantit.

Provohet çdo rrugë, atentatet

Rrugët e Medinës i kishte kapluar dhembja e Uhudit. Myslimanët në Uhud kishin marrë një plagë të madhe, por Pejgamberi ishte pranë tyre. Tashmë e kishin kuptuar mirë rëndësinë për të dëgjuar fjalën e tij. Nga ana tjetër, jeta vazhdonte.

Në një situatë të tillë, në Medinë kishte ardhur një njeri dhe nga Pejgamberi a.s. kishte kërkuar të dërgonte mësues për t'i shpjeguar Islamin fisit të tij. Pejgamberi a.s. nga ai kishte kërkuar t'i premtonte se do t'i mbronte shokët që do t'i dërgonte. Pasi njeriu premtoi, Pejgamberi a.s. i dërgoi shtatëdhjetë shokët e tij të rinj, që kishin marrë arsimim të mirë në shkollën e Suffes.

Ata shtatëdhjetë veta kishin rënë në pusi në vendin e quajtur Bi'ri Maun. Myslimanët ishin bërë shehidë, pa pasur as mundësinë që të mbroheshin.

***

Edhe në vendin e quajtur Rexhi, myslimanëve u ishte përgatitur një atentat, dhe aty ranë dëshmorë tetë myslimanë. Hubejb dhe Esedi ishin zënë rob. Ata që i kishin marrë rob, ua kishin shitur pabesimtarëve mekas. Pabesimtarët vranë Hubejben, kurse, para se ta vrisnin, Zejdin e kishin pyetur: "A do të doje që tani në vendin tënd të ishte Muhamedi?" Ai u pati thënë: "Betohem që, jo që të ishte këtu, po nuk mund të përballoja as një ferrë ta therte në këmbën e tij". Pabesimtarët që panë qëndrimin e tij, nuk u përmbajtën dot pa thënë: "Sa shumë e duan shokët e vet Muhamedin. Ne nuk kemi parë këso dashurie"!

Gërmimi i Hendekut

Xhabiri tregon : Ishim duke hapur hendekun vazhdonim duke gropuar.Erdhem në një shtres të fortë,e lajmëruam Pejgamberin.a.s . Ishim te lodhur ne me gjithë Pejgamberin a.s tre ditë nuk kishim ngrënë ushqim. Pejgamberi a.s e muar nje çekiç të madhe në dorë,dhe zbriti ne hendek .me një fuqi të madhe i ra rasës së forte e ajo shtersë menjëher u shkaperderdhë,siku r te ishte rërë.

Provimi i vështirë, Hendeku

Kishin kalur dy vjet nga lufta e Uhudit. Pabesimtarët e Mekës edhe më tutje nuk rrinin rehat. Erdhi lajmi se kishin dalë nga Meka me një ushtri që përbëhej prej dhjetë mijë vetash. Pejgamberi a.s. mblodhi menjëherë shokët në xhami, dhe diskutoi se ç'duhej bërë lidhur me temën e luftës.

Selmani, i cili ishte me prejardhje iranian, tha: "Në Iran në çaste rreziku, përreth qytetit hapim hendek. Edhe këtu të veprojmë ashtu". Ky mendim u pranua me shumicë votash.

Përreth Medinës do të hapej hendeku. Menjëherë iu rrekën punës. Hendeqet duheshin hapur për një kohë të shkurtër. Çdo ditë që pa lindur dielli fillonin dhe punonin pa pushuar deri në mbrëmje. Edhe Pejgamberi a.s. hapte hendek me shokët e tij, dhe atyre u forconte moralin.

Hendeqet që ishin hapur, ishin aq të gjera, sa t'i detyronin kalorësit e armikut që të hiqnin dorë nga sulmi. Thellësia ishte aq, sa të mos mund të dilte ai që do të gremisej në të. Dhe hendeqet mbaheshin nën kontroll natë e ditë nga njësitet e myslimanëve.

Pejgamberi a.s. tre mijë veta i kishte vendosur në vende të ndryshme të qytetit. Ushtrinë e kishte vënë në sistem lufte. Ndërkohë kishin ardhur edhe pabesimtarët. Me vete kishin marrë edhe hebrenjtë dhe arabët jomyslimanë të Medinës. Kur e panë hendekun, pabesimtarët u habitën dhe nuk dinin ç'të bënin, ngase deri atëherë nuk ishin përballur me diçka të tillë.

Me sulmin e pabesimtarëve, lufta kishte filluar. Myslimanët me tërë fuqinë që kishin, mbronin vendet e tyre dhe nuk lejonin të depërtonte armiku. Lufta zgjati njëzet e shtatë ditë. Në fund, kur pabesimtarët e kuptuan se nuk do të mund të thyenin mbrojtjen e fortë të myslimanëve, - u detyruan të tërhiqeshin. Lufta kishte përfunduar, dhe ushtria e pabesimtarëve kishte marrë rrugën drejt Mekes. Myslimanët kishin korrur edhe një fitore të re.

Lufta e Hendekut, në Kuran shpjegohet kështu: O ju që keni besuar, kujtoni të mirën e Allahut ndaj jush, kur ju erdhi një ushtri e Ne kundër tyre lëshuam një furtunë dhe ushtri që ju nuk e shihnit. E Allahu e shihte atë që ju vepronit. Kur ata ju erdhën juve edhe prej së larti edhe prej së poshtmi, dhe kur shikimet u shtangën, e zemrat arritën në fyt, e ju sajonit mendime të llojllojta për Allahun. Atje, në atë vend qenë sprovuar besimtarët, dhe qenë tronditur nga një erë e fortë.

(sure El-Ahzab, 9, 10, 11)

PJESA E GJASHTË
KTHIMI NË SHTËPI

Marrëveshja e Hudejbisë

Pejgamberi ynë, Muhamedi a.s., atë ditë ishte i gëzuar shumë. U shpjegoi shokëve për arsyen e këtij gëzimi, e tha: "Nesër do të shkojmë për vizitë në Mekë dhe në Qabe". Për muhaxhirët ky lajm ishte shumë i rëndësishëm. Sepse ishin bërë gjashtë vjet nga ndarja prej Mekës dhe vazhdimisht jetonin me mallin për Mekën. Do të shetisnin rrugëve të Mekës dhe do të hiqnin mallin në vendet ku kishin kaluar fëmijërinë e rininë e tyre.

Pejgamberi a.s. u nis me një mijë e pesëqind shokë për tvizituar Qabenë. Në rrugë e sipër u ndal tek varri i nënës së tij dhe e vizitoi.

Erdhën deri në Hudejbi, në afërsi të Mekës. Aty vendosën çadrat. Muhamedi a.s., si emisar tek mekasit dërgoi hazreti Osmanin. Prej tij kërkoi që t'i njoftonte ata se nuk kishin ardhur për luftë, dhe se, po t'u jepnin leje, do të vizitonin Qabenë dhe do të ktheheshin. Hazreti Osmani shkoi për të biseduar, por u vonua mjaft. Filloi të qarkullonte lajmi se ishte vrarë.

Vërtet, All-llahu qe i kënaqur me besimtarët kur ata nën hijen e atij druri zotoheshin ty dhe Ai e dinte se ç'kishin zemrat e tyre, andaj u dhuroi qetësimin dhe së shpejti i shpërbleu me një fitore (çlirimin e Hajberit).

Dhe me pre të tjera të mëdha, të cilat i merrni, All-llahu është i gjithfuqishëm i urtë.

(sure Fet'h, 18,19)

Nuk kishin ardhur për luftë, por ishte bërë e qartë mundësia e luftës. Muhamedi a.s. i mblodhi shokët e tij, të cilët i dhanë fjalën se do të qëndronin besnikë ndaj tij dhe se do të luftonin derisa të vriteshin.

Pas një kohe erdhi lajmi se hazreti Osmani ishte gjallë. Më pastaj Osmani arriti bashkë me përfaqësuesit e pabesimtarëve të Mekës.

Përfaqësuesit mekas thanë se nuk do të jepnin leje që myslimanët të hynin në Mekë, dhe propozuan të bënin marrëveshje. Pas bisedimeve, Pejgamberi a.s. pranoi të bënte marrëveshje dhe u nënshkrua një marrëveshje midis dy palëve. Myslimanët ishin të pikëlluar. Pavarësisht se i ishin afruar Mekës kaq shumë, pas një udhëtimi të lodhshëm, që kishte zgjatur për ditë të tëra, ata nuk kishin mundur të hynin në Mekë.

Sipas marrëveshjes, myslimanët atë vit nuk do të mund të hynin në Mekë, por pas një viti do të mund ta vizitonin Qabenë. Ndërkaq neni që vërtet i bënte myslimanët të mërziteshin, ishte: "Nëse ndonjëri nga Kurejshët bëhej mysliman dhe strehohej në Medinë, nuk do të pranohej, po, përkundrazi, asnjë mysliman i strehuar në Mekë nuk do të kthehej prapa". Kjo pikë ishte shumë e rëndë për myslimanët. Mjedisin e kishte kapluar qetësia e vdekjes.

Ndërkohë pranë tyre erdhi një njeri i rraskapitur, i prangosur me zinxhirët në qafë e këmbë. Ishte krejt i përgjakur. Ai ishte Ebu Xhendeli. Për shkak se ishte mysliman, babai i tij e kishte burgosur dhe e kishte lidhur me zinxhirë. Dhe ai, disi, e kishte gjetur rrugën dhe kishte ikur. Suhejli kishte ardhur për ta marrë të birin. Iu afrua atij, e tërhoqi zinxhirin që kishte në qafë dhe i dha një grusht të fortë. Më pastaj u kthye nga Pejgamberi s.a. e i tha:

- Marrëveshja ishte nënshkruar para se të vinte biri im.

Pejgamberi a.s. pohoi në heshtje. E Suhejli tha:

-Atëhere, pra, ma kthe atë. Dhe në atë çast Ebu Xhendel tha:

- O myslimanë! Ju po më ktheni tek pabesimtarët, që të më torturojnë e të më detyrojnë të heq dorë nga feja ime. - Pejgamberi a.s. e tërhoqi në një anë babanë e Ebu Xhendelit dhe kërkoi që ta linte të lirë të birin, por megjithatë, babai i tij nuk e pranoi, prandaj Pejgamberi a.s. u kthye nga Ebu Xhendeli dhe tha:

-Ebu Xhendel, ki durim! Gjithsesi Allahu ty dhe atyre që janë pranë teje do t'ju tregojë një rrugë shpëtimi. Ne me këta njerëz kemi nënshkruar një marrëveshje dhe atyre u kemi dhënë fjalën. Edhe ata neve na e kanë dhënë fjalën. Tash nuk mund të shkelim fjalën tonë. Neve nuk na ka hije të mos e mbajmë fjalën që kemi dhënë.- Dhe kështu Ebu Xhendeli u thye prapa.

Të gjitha ato që ndodhën, ndikuan thellë tek myslimanët. As në Mekë nuk kishin mundur të hynin, mirëpo me marrëveshjen që kishin lidhur, pabesimtarët zyrtarisht i kishin pranuar ata.

Qëllimi, e gjithë bota

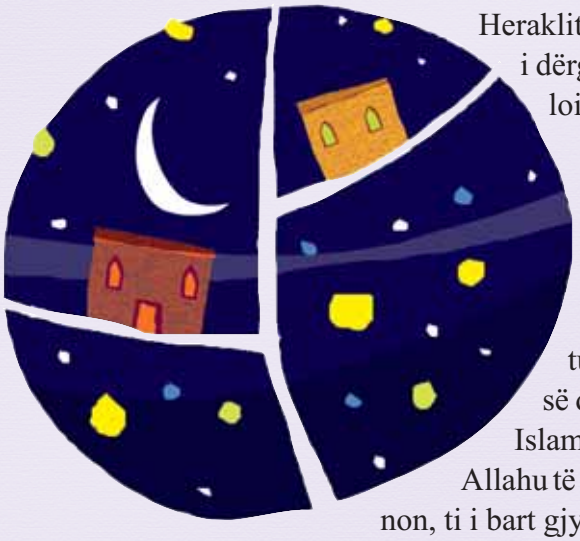
Pas nënshkrimit të marrëveshjes së Hudejbisë, që në shikim të parë dukej në disfavor të myslimanëve, ishte krijuar ambienti i paqes dhe qetësisë. Pejgamberi a.s. këtë ambient e çmoi më së miri. I ftoi në Islam udhëheqësit e shteteve.

Qëllimi ishte që tërë botës t'ia dërgonte thirrjen Islame.

***

E ne të dërguam ty (Muhamed) vetëm si mëshirë, për të gjitha krijesat.

(sure Enbija, 107)

Herakliti, perandori i Bizantit, mori letrën nga i dërguari i Muhamedit a.s. E hapi dhe filloi të lexonte:

-Bismil-lahi Rrahmani Rrahim (Me Emrin e Allahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit). Nga Muhamedi, robi dhe pejgamberi i Allahut, Perandorit të Bizantit, Heraklitit. Të shpëtuar qofshin ata që i përshtaten rrugës së drejtë (rrugës së Islamit). Ty të ftoj në Islam. Pranoje Islamin, që të shpëtosh. Allahu të shpërbleftë dyfish. Në rast se nuk pranon, ti i bart gjynahet e popullit. Thoni: "O ithtarët e Librit! Pranoni Fjalën (Librin) që është e përbashkët midis jush dhe nesh. T'I nënshtrohemi vetëm Allahut dhe Atij të mos I bëjmë shok asgjë. Të mos E braktisim Allahun e të mos bëjmë dikë prej nesh Zot. E, nëse refuzojnë, bëhuni dëshmitarë, ne jemi myslimanë".

Herakliti, nga ato që lexoi dhe nga njohuritë që kishte marrë gjithandej, u bind se Muhamedi a.s. ishte pejgamber. Çështjen e trajtoi me këshilltarët e tij. Qëllimi i tij ishte të pranonte Islamin. Kur prej tyre mori reagime të ashpra, hoqi dorë nga qëllimi për të pranuar Islamin. Ndaj të dërguarit të Muhamedit a.s. u soll mirë dhe e përcolli me dhurata.

Pejgamberi a.s., si udhëheqës i ushtrisë, duke shkuar në Mekë pa një kudër që u jepte gji këlyshëve të saj. Njërin prej shokëve e dërgoi menjëherë tek ajo kudër dhe i urdhëroi që atyre të mos u shkaktonte kush ndonjë dëm.

Çlirimi i Mekës dhe kthimi në shtëpi

Kishin kaluar dy vjet nga nënshkrimi i marrëveshjes së Hudejbisë. Pabesimtarët kishin filluar të mos respektonin marrëveshjen dhe në fund e prishën. Pejgamberi a.s. kishte përgatitur një ushtri prej dhjetë mijë ushtarësh dhe,

fshehtas, ishte nisur për në Mekë. Qëllimi i tij ishte që ta çlironte Meken pa luftuar e pa derdhur gjak. Dhe u bë ajo që deshi. Meka u çlirua pa luftë.

Pejgamberi ynë, Muhamedi a.s., e kishte marrë Meken, vendlindjen e tij ku kishte jetuar pesëdhjetë e tre vjet, ku kishte kaluar fëmijërinë dhe rininë e tij. Për këtë fitore të madhe, E falënderoi Allahun. Ai në Mekë nuk hyri me krenari, si komandant i një ushtrie që kishte korrur fitore, po hyri me modesti, duke u përulur me mirënjohje e falënderim.

Kur erdhi koha e namazit të drekës, Bilalli u ngjit në Qabe dhe, me zërin e tij të bukur, e thirri ezanin. Pejgamberi a.s., pasi ua fali namazin, iu drejtua popullit e tha: "Ç'thoni, tani mendoni se çka do t'ju bëjë juve?"

Ata që në të kaluarën kishin torturuar atë dhe shokët e tij, tash ishin të paaftë, dhe u përgjigjën:

- Shpresojmë mirësi. Ti je një vëlla fisnik dhe je djali i një personi fisnik.

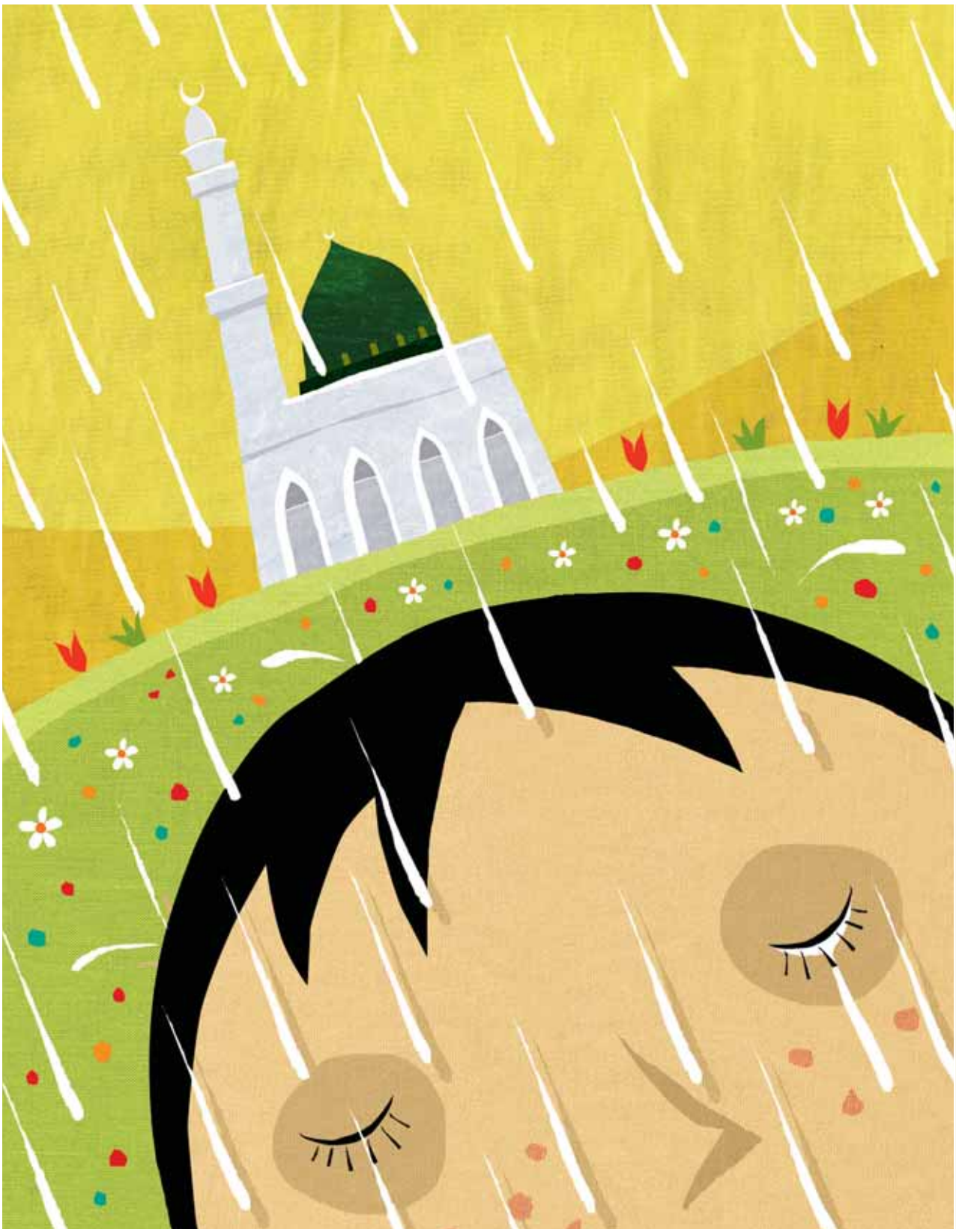
Ndërsa Pejgamberi a.s. tha:

- Unë po ju them juve atë që pejgamberi Jusuf u kishte thënë vëllezërve të tij, të cilët e kishin keqtrajtuar. Sot nuk ju qortoj ju. Zoti ju faltë ju!. Ai është më i mëshirshmi i të mëshirshmëve. - Dhe shpalli falje (amnisti) të përgjithshme. Të gjithë i fali. Mandej u hoqën të gjithë putat që ndodheshin brenda e jashtë Qabesë. Myslimanët, qëndruan në Mekë për ditë të tëra. U çmallën me vendin e tyre të vjetër.

Pejgamberi a.s., pas luftës së Hunejnit, filloi t'i shpërndant[e plaçkat e luftës. Edhe pse nuk ishin myslimanë, krerëve të Kurejshëve u dha më shumë sesa myslimanëve. Sepse zemrat e tyre duhej të ngroheshin, për të pranuar Islamin. Në këtë situatë, disa nga Ensarët i thanë njëri-tjetrit: "I dërguari i Allahut iu kthye fisit të vet. Ne ishim shokët e tij gjatë luftës, por, kur po ndahen plaçkat e luftës, shokë të tij u bënë të afërmit e tij, familja e tij. Do të flasim me të dhe do të kërkojmë të mendojë edhe për ne.

Kur ky lajm arriti tek Pejgamberi a.s., ai i mblodhi ensarët dhe u tha kështu:

-A aq shumë janë të rëndësishme për ju ato gjësende që ua kam dhënë njerëzve për t'i ngrohur zemrat e tyre, e ato gjësende janë që i përkasin kësaj bote? Derisa ata në shtëpitë e tyre shpien pasuninë e kësaj bote, ju shpini të dërguarin e Allahut. Nëse të gjithë njerëzit shkojnë në një anë e ensarët në një anë, unë shkoj me ju. Pastaj ensarët u penduan për ato që thanë, dhe qanë e qanë: Ne jemi të kënaqur me hisen që të jemi me të dërguarin e Allahut.

PJESA E SHTATË
SECILI QANTE PËR TË

Haxhi lamtumirës dhe ligjërata lamtumirëse

Pas çlirimit të Mekës, u bë farz (obligim). Pejgamberi ynë i dashur, bashkë me familjen dhe me shokët e tij, më 22 shkurt 632 ishte nisur drejt Mekës për ta bërë Haxhin. Kishin ardhur në Mekë dhe kishin kryer ibadetin e Haxhit.

Me çlirimin e Mekës, feja islame filloi të përhapej me shpejtësi. Muhamedi a.s., duke dërguar misionarë në vende të ndryshme, vazhdoi t'i thërriste në Islam shoqëritë jomyslimane. Për një kohë të shkurtër Gadishulli Arabik ishte mbizotëruar nga myslimanët.

Pejgamberi a.s. më 6 mars 632 kishte mbajtur një fjalim në Arafat. Për ta dëgjuar atë, ishin mbledhur mbi njëqind mijë njerëz. Në fjalimin e tij ai tha se Zoti i njerëzve është Një, sepse kanë prejardhjen prej të njëjtit baba dhe se, për këtë arsye, të gjithë janë të barabartë. Ka

Nga ligjërata lamtumirëse

- *Ai person që merr diçka në besim (amanet), duhet t'ia kthejë atë pronarit.*
- *Gjakmarrjet që ishin zakon i injorancës, ishin çrrënjosur.*
- *Sikundër që bashkëshortet tuaja kanë të drejtat e tyre tek ju, edhe ju keni të drejtat tuaja tek ato.*
- *Ata që E besojnë Allahun, janë vëllezër. Nuk lejohet që dikush të hajë pasurinë e dikujt pa të drejtë.*

folur për të drejtat e gruas dhe ka përkujtuar se ç'duhet bërë për të ruajtur paqen shoqërore. Pejgamberi a.s., me ligjeratën lamtumirëse, i transmetoi për herë të fundit, gjithë njerëzimit, parimet e fesë islame.

Lamtumirë

Pejgamberi ynë i dashur, pasi kreu ibadetin e Haxhit, ishte kthyer në Medinë. Kishte mbushur gjashtëdhjetë e tre vjeç. E kishin lodhur mundimet që kishte përjetuar, duke u shpjeguar njerëzve të mirën dhe të drejtën. Ato ditë sikur e ndiente se kishte ardhur koha e vdekjes, fliste për vdekjen dhe se një ditë do të vdiste.

• O njerëz! Zoti juaj është Një, babai juaj është një. Babai i gjithë jush është Ademi. E Ademi është krijuar prej dheut.

• Njerëzit nuk kanë epërsi ndaj njëritjetrit. Epërsia është vetëm në devotshmëri. Devotshmëri është të fituarit e dashurisë së Allahut.

Ishin ditët e fundit të muajit maj. Ishte sëmurë. Nuk mund të shkonte në xhami. Hazreti Ebu Bekrin e kishte ngarkuar që t'ua falte namazet. Tetë qershor, ditë e hënë, sëmundja e kishte rënduar mjaft shumë. Për një kohë nuk kishte lëvizur, pastaj e kishte ngritur dorën e majtë, dhe gishtin tregues e kishte përqendruar lart në një pikë e kishte thënë: "Për t'u bërë bashkë me Allahun tim të Madhëruar ... Allahu im, mirë u pafshim në Xhenet!" dhe përnjëherë e kishte lëshuar dorën poshtë. Në fytyrën e tij kishte një buzëqeshje të këndshme.

Ndarja, të gjithë qanin për të

Hazreti Ebu Bekri, sapo mori lajmin për vdekjen e Pejgamberit a.s., menjëherë erdhi në xhami. Të gjithë qanin. Ebu Bekri hyri i qetë në dhomën e Pejgamberit a.s. I hoqi mbulesën që kishte mbi fytyrë. Duke qarë, e puthi Pejgamberin a.s. në ballë dhe tha:

- Nëna e babai im qofshin flijim për ty, o Pejgamberi i Allahut. Edhe jeta jote është e bukur, edhe vdekja jote është e bukur. - Doli jashtë dhe atyre që ishin mbledhur atje, ua lexoi ajetin 144 të sures Ali Imran:

"Muhamedi nuk është tjetër vetëm i dërguar. Edhe përpara tij pati të dërguar (që vdiqën ose u vranë). E nëse ai vdes ose mbytet, a do të ktheheshit ju prapa (nga feja ose nga lufta)? E kushdo që kthehet prapa, ai nuk I bën dëm Allahut aspak, e Allahu do t'i shpërblejë mirënjohësit".

Këto fjalë të Ebu Bekrit i qetësuan të gjithë myslimanët, të cilët kishin shtangur nga vdekja e Pejgamberit a.s.

Dhe ruajuni ditës kur do të ktheheni te All-llahu, dhe secilit njeri i plotësohet ajo që ka fituar, dhe atyre nuk u bëhet padrejtësi.

(sure Bekare, 281)

Edhe ai u varros në Medinë, ku ishte varrosur babai i tij.

Pejgamberi a.s. kishte shkuar tek Dosti i tij, Allahu. Ne myslimanëve na ka lënë dy amanete: Librin e Allahut, Kuranin, dhe modelin e jetës së tij. Dhe ka dhënë sihariqin se do të shpëtojnë ata që u përmbahen këtyre dy gjërave.

Pasqyrë historike e jetës së Muhamedit a.s.

570	Ardhja e Ebrehesë për ta rrënuar Qabenë me ushtrinë e tij prej elefantësh.
570	Vdekja e babait të Pejgamberit a.s.
571	Ditëlindja e Pejgamberit a.s. (20 prill).
571-576	Qëndrimi bashkë me mëndeshën Halime.
577	Vdekja e nënës së tij, Emines.
579	Vdekja e gjyshit të tij, Abdulmutalibit.
591	Të bërët anëtar i Bashkësisë me virtyte të larta morale.
596	Martesa me Hatixhen.
610	Ardhja e Shpalljes (vahjit) së parë në shpellën Hira, në muajin e Ramazanit.
615-616	Hixhretet (Migrimet) e myslimanëve në Etiopi.
617-620	Vitet e bojkotit që pabesimtarët zbatuan kundër myslimanëve.
620	Shkuarja në Taifa bashkë me Zejdin.
620	Realizimi i mrekullisë (muxhizes) - Isra dhe Miraxh.
621	Marrëveshja e parë e Akabes.
622	Marrëveshja e dytë e Akabes.
622	Hixhreti i Pejgamberit a.s. në Medinë.
622-624	Ndërtimi i xhamisë dhe shkollës, këndimi i ezanit të parë, zbatimi i vëllazërimit, nënshkrimi i marrëveshjes së Medinës.
624	Lufta e Bedrit.
625	Lufta e Uhudit.
626	Ngjarje në Bi'ri Maune dhe Rexhi.
626-627	Lufta e Hendekut.
628	Marrëveshja e paqes e Hudejbisë.
630	Çlirimi i Mekës.
632	Haxhi lamtumirës.
632	Vdekja e Pejgamberit tonë (8 qershor).

ISBN 975193707-8
9 789751 937074

PEYGAMBERİMİ ÖĞRENİYORUM
(Arnavutça)